

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Inserti: do 9 petič vrst 4 1 D, od 10—15 petič vrst 4 1 D 50 p, večji inserti petič vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic petič vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Insertni davek posebej.

Vprašanjem glede insertatov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Nakarna“ Knaflcova ulica št. 5, priljučno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 34.
Dopise sprejema le poštano in zadostne frankovane.
Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
v inozemstvu navadna dni Din 1, nedelje Din 1-25
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		V Jugoslaviji		V inozemstvu
		V Ljubljani	po pošti	
12 mesecev	Din 120—	Din 144—	Din 216—	
6	60—	72—	108—	
3	30—	36—	54—	
1	10—	12—	18—	

Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročilna doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.
Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Radikalen preokret v finančni politiki države.

VAŽNA IZJAVA FINANČNEGA MINISTRA. — UVEDBA SVOBODNEGA REŽIMA TRGOVINE. — PRINCIP SVOBODNE VALUTNE POLITIKE. — SPREMEMBA BORZNEGA SISTEMA.

— Beograd, 20. dec. (Izv.) Znano je, da je bil sedanjí finančni minister dr. Milan Stojadinović kot novinar stalni urednik gospodarsko - finančnega dela beogradske „Politike“. Dr. Stojadinović kot bivši izredni profesor ekonomije in finančne vede na beogradske pravni fakulteti, je tudi znan kot veščak in strokovnjak v državno - finančnih problemih, znan je kot dober poznavalec državne finančne politike. Po njegovih izjavah in navodilih, ki jih je izdal glede poslovanja borze, je posneti, da izvede novi finančni minister korenito spremembo celokupnega dosedanjega sistema v državni finančni politiki.

Predvsem je finančni minister dr. Stojadinović glede svojega finančnega programa in dela naglašal, da je za princip svobodnega režima trgovine, ki se objavi tekom današnjega dneva v sredo 20. t. m. Uvesti hoče popolnoma svoboden režim trgovine. Dalje je minister z odkritostjo pritrldil, da je naše stanje financ v žalostnem položaju.

Res je, da je dr. Kumanudi, ko je zapuščal finančni portfelj, dal nakazati Narodni banki 120 milijonov dinarjev na milijardni dolg, ki ga ima država pri banki. Isti minister se skozi dobo dveh let ni nikdar spomnil na ta dolg, tekom dveh let svoje uprave ni delal ničesar drugega, kakor da si je izposojeval od Narodne banke, ravno isti minister pa v zadnjem trenutku ostavlja na račun državnega petmilijardnega dolga pri Narodni banki državno blagajno popolnoma prazno ter je sedaj treba skrbno gledati, kako 1. januarja 1923. nakazati državnim uradnikom in uslužbencem mesečne plače.

VALUTNO STANJE DINARJA.

Finančni minister je dalje zelo obširno govoril o vprašanju stabilizacije naše valute in o stanju dinarja na inozemskih borzah. Dosedanje valutno politiko demokratskega ministra dr. Kumanudija je podvrget ostri kritiki. S posebnim povdankom je izjavil, da je valutno vprašanje, izvedeno na brzo roko z raznimi novimi navedbami, in popolnoma ne utemeljeno razsipanje dolarjev dovedlo državne finance v položaj brez izhoda. Ko je prodaja dolarjev na borzi prenehala in so pričeli tečaj deviz in valut rasti, je minister financ dr. Kumanudi diktiral na borzi kurze po svojem načinu, kakor se mu je

zdelo, da bi tako rešil na eni strani svoj zunanji ugled napram nepoučenemu občinstvu, s čimer pa je varal potem samega sebe. Prejšnji minister financ je izdajal suverene naredbe. Odredil je, da se mora dolar vzdržati na višini kurza 74, francoski frank na 530, upajoč, da bo tako vplival na ostale kurze. Na podlagi tega diktiranega kurza seveda ni bilo nobenega kupca. Pojavile so se pač zahteve po devizah, toda prodajalcev ni bilo. Bivši pomočnik finančnega ministra je skušal prepričati uvoznike in jim je svetoval, da naj znižajo cene ter oddajo blago, pri čimer naj forsirajo prodajo starih predmetov. Izjavil jim je, da garantira, da se kurz dinarja v Švici dvigne na 9 in pozneje kmalu na 12. Ko je pa dinar začel padati, je bil kurz v Beogradu in Zagrebu nasilno določen, s čimer so bili uvozniki prisiljeni nabavljati devize in prodajati dinarje v inozemstvu, tako na Dunaju, Trstu in Curihu, kamor preko meje naredbe finančnega ministra niso mogle pomagati našemu dinarju.

Finančni minister je dalje podal kratek pregled o padcu in dvigu dinarja v času od 18. oktobra do danes. V Curihu je dinar 18. oktobra t. l. veljal 10.30, prvega novembra 9, 1. decembra 7.30, 11. decembra 7, 12. decembra 6.80, 14. decembra 6.25 in 15. decembra 5.50.

Današnja notranja vrednost dinarja ne znaša toliko, kolikor izkazuje fikтивно na borzi, temveč odgovarja vrednosti franka 707, angleškega funta 437, dolarja 94, švic. franka 1788, ital. lire 478, čsl. kruna 284 in nemške marke 1.45.

SLABA DEDŠČINA.

To je dedščina, ki jo prevzemam. Nujno potrebno je, da se dožene resnica sedaj, ko se odstranja nasilni režim izdajanja naredb, ki so prinesle državi in naši uvoznim in izvoznim trgovinam nedogledno škodo. Jutri v sredo odstranimo na borzi ta nemogoči režim, ki je dovedel stotine in stotine trgovskih menic na protest in pred sodišče. Ne morem dovoliti, da bi dinar še nadalje padal. Dinar se nahaja v padanju, kar pa je treba ustaviti. Ta problem je najtežji. Zahteva poprave pravilnika in izdaja novih naredb je nevhvaležen posel, s katerim se ne mislim baviti.

Na drugi strani po se mora prehod k svobodni devizni trgovini izvršiti po-

lagoma in stopnjama, ker se moramo izogniti perturbacijam, ko je gospodarsko življenje zatrto. Nujno potrebna pa je odstranitev finančne krize.

Moje glavno stremiljenje pa je, da dosežemo budgetno ravnotežje in popravimo trgovsko bilanco in specijalno, da olajšamo izvoz, ki je trpel ogromno škodo radi pogrešne borzne politike bivšega finančnega ministra. Vse ono, kar se da administrativnim putem izvršiti, se mora to takoj storiti. O ogromni škodi pa hočemo voditi poseben račun. Dalje hočem izvesti zakon o neposrednih davkih, s katerim zakonom se uvede pravična in enaka davčna obremenitev vseh slojev naše države.

Trdno upam, da uspem v svojih ciljih, da uvedem red v državne finance, kar je edini pogoj za napredek državne organizacije, in da se izvrši uveljavljanje zakonov, ki so nujno potrebni.

Finančni minister je končno apeliral na gospodarske in pridobitne kroge, da ga podpirajo, apeliral je tudi na tisk, da mu pomaga v akciji za razčiščenje in vzpostavitev reda državnih financ.

NOV SISTEM DEVIZNE POLITIKE. PRINCIP SVOBODNEGA BORZNEGA POSLOVANJA.

— Beograd, 20. decembra (Izv.) Generalni inšpektorat ministrstva financ objavlja ta komunikce:

Po nalogu ministra financ dr. M. Stojadinovića je generalni inšpektorat danes (19. t. m.) pred začetkom borzne seštanke objavil:

1. Minister financ pošilja pozdrav svojim dosedanjim tovarišem in vsem gospodarskim krogom, na katerih podpora in sodelovanje računa v interesu našim pridobitnim krogom, v škodo izvoznim in uvoznim trgovinam in domači industriji.

2. Minister financ želi, da s današnjim in jutrišnjim borznim sestankom vse naredbe, izdane od prejšnjega ministra, ne služijo več za poslovanje.

3. Minister financ hoče takoj ukreiniti potrebne odredbe, da se dosednji režim na borzi spremeni, pač pa ne želi, da bi ta sprememba povzročila kakšne perturbacije, ker smatra, da bi bili taki skoki v valutni politiki v škodo vsem našim pridobitnim krogom, v škodo izvoznim in uvoznim trgovinam in domači industriji.

4. Od srede 20. t. m. se ima na borzi voditi posle po novih navodilih, ki pomenjajo v glavnem znaten korak k svobodnemu delovanju, ker je današnja situacija na borzi s ofcijelno diktiranimi

kurzi nevzdržna. Isto poročilo je bilo prečitano na zagrebški borzi.

— Beograd, 20. decembra. (Izv.) V finančnih in borznih krogih živahno komentirajo uvedbo novega sistema v valutni politiki. Minister financ je uvedel radikalno valutno politiko. Glavna njegova naloga je izravnanje dinarskega kurza s paritetami na svetovnih tržiščih

na podlagi popolnoma svobodnega borznega poslovanja. Na ta način se ima kurz franka povisati na 740. Ravno tako vse ostale devize. Dalje se uvede olajšanje izvoza na ta način, da se znižajo izvozne carine. Tendence valutne politike finančnega ministra je, da doseže na svetovnem trgu pravo in fiktivno vrednost dinarja.

Minister dr. Niko Zupanič.

V politiki tvori jedro dr. Zupaničeve ideologije takozvani »neoliberalizem« ali moderno jugoslovenstvo. Ko je prišel na Dunaj kot dijak, ni mogel preboleti, da je našel svojo ljubljeno, idejo jugoslovenskega osvobođenja in ujedinjenja, med mladino v popolnoma degenerirani in medli obliki, s katero ni mogla preokraciti veseličnega okvira romantike in fraze ter uspešno stopiti v realno življenje. Jugoslovenska ideja se je oglašala tedaj kakor v daljavi umirajoč odmev žalostno razglašene klavirja slovenske reprezentance v dunajskem parlamentu. Na vseh narodnih shodih in demonstracijah je forsiral ime jugoslovenstva v zavednem nasprotju z nekim plehkim vseslovanstvom. Od 1. 1899. je dr. Niko Zupanič stalno sodeloval na vseh sejah in prireditvah Srbov, Hrvatov, Bolgarov in Slovencev ter neprestano ponavljal svoj ceterum censeo v Jagkvevemu zmislu, da smo vsi Jugoslovenci en narod po krvi in jeziku, katerega torej odgovarja ena sama skupna domovina po Humboldtovem izreku: Prava domovina je vendar le jezik! Zupaničev prebujevalni in posredovalni posel je bil težak, ker so živelj Srbi v prepiru s Hrvati in Bolgari ter so le posamični Slovenci vzdrževali z njimi neorganizirano vez. Da organizira slovensko mladino in jo navduši za visoki ideal jugoslovenskega osvobođenja in ujedinjenja, je začel izdajati 1. 1901 s svojim rojakom dr. Fr. Dergancem revijo »Jug«. Neumorno je nadaljeval to jugoslovensko delo do svojega povratka iz Pariza leta 1919 v številnih člankih, študijah in brošurah.

L. 1903 je priskočil dr. N. Zupanič na posebno praktičen način na pomoč bratom Srbom, katerih politično energijo je tako absorbirala notranja dinastična borba, da se niso mogli osredotočiti v osvobođenju južnih bratov izpod turške jarma. To leto je namreč izdal na Dunaju brošuro »Mazedonien und das türkische Problem«, s katero je zbudil pozornost svetovnega časopisa in dvignil istočasno domače, v malenkostni borbi onemogle duhove. Istotam je ob-

javil leta 1912 po bitki na Kumanovem brošuro »Altserbien und die albanische Frage« in nastopil z njo v obrambo srbskih interesov na Kosovem polju, katero so Avstrijanci revindicirali za Albantijo.

Začetkom svetovne vojne 1914 je dr. Niko Zupanič spoznal z neodolljivo intuicijo, da je napočil usodni moment, ko se ima uresničiti velika jugoslovenska ideja: zdaj ali nikoli! Prevzela ga je srečna slutnja in navdušeno se je posvetil skrbi za Slovence. Ker ni bilo tedaj nobenega uglednega Slovence, osobito ne narodnega zastopnika v inozemstvu, je moral voditi sam propagando pri narodih antante, pred vsem pa med Srbi samimi — kar je treba posebej poudarjati — ki so nas vse premalo poznali po naši lastni krivdi. Njegovo slovensko srce je krvavelo, da nista dva tako važna historična, na vse evropske jezike prevedena dokumenta, srbski program osvobođenja proglašajoča manifest skupščine in komandanta srbske armade, niti z besedico omenjala slovenskih dežel.

Energični intervenciji dr. N. Zupaniča pri srbskih ministrih, generalih, žurnalistih in zastopnikih tujih držav je stoprav uspelo, da je skupščina v Nišu dne 7. decembra 1914 sprejela tudi Slovence v program osvobođenja, kar znači za naš najodločilnejši historični moment vsega vojnega in poveljnega časa.

Po tem uspehu je zapustil dr. N. Zupanič v decembru 1914 Niš in se napotil na propagandno pot preko Soluna in Aten v Rim. Na katoliški božič 1914 je poslal iz Aten javno zahvalo srbskemu narodu z naslovom: Srbi bratče, hvala Vam! V Rimu se je seznanil z dr. Trumbićem, Masarykom, Supilom, Potočnikom in drugimi slovenskimi emigranti. V spomlad 1915 je sodeloval pri ustanovitvi »Jugoslovenskega odbora«, ki je vzporedno s srbsko vlado tako uspešno vodil delo za naše osvobođenje in ujedinjenje. V Rimu ga je hotel avstrijski konzul diskreditirati in prestrašiti z razširjanjem vesti, da ga je avstrijska vlada kot veleizdajalca obsodila na smrt.

J. Zupanič:

Čudna pot.

(Dalje.)

»Mislim, po dve po tri ure tiščim kazalec v čelo, ne razumem in basta. Cela divizija, navdušenja in hrabrosti za tri divizije, Rusi levo, Romuni desno in tak polom, tak polom! Na čelu z generalom Zajčkovskim na rakovo pot, pa brez bolgarskih kokoši! To je vendar preveč! Čakaj no — Zajčkovski, Zajčkovski! Kaj nimamo mi Slovenci nekaj podobnega? Zajčkovski, Zajček, Zajc. Aha, vidiš, tole bo nekaj za moje možgane! Pa vendar ni kriv ta »zajček«, da Prešeren ne bo videl moje sablje? Ne, ne verjamem. Ime je sicer nekam čudno, pa vendar ne verjamem. Hindenburg, Ludendorff, Hötzendorff! Ne prijatelj! to ni dorf, tudi burg je premalo, to je celo mesto, cela skala. Udariš z glavo — idealni desno, hrabrost levo, ti na rakovo pot in basta. Sicer pa postoj, postoj! Kako že pravi moj Mikado tistemu, ki je kriv, da ni več bolgarskih kokoši. Aha, makaze, makaze! To pa pomeni po naše škarje. Tako, tako, tole bo pa prav. Te škarje so nam postigle »zajčki«, bolgarskim

kokošim pa glave. Hahaha, hahaha, sedaj sem pa zadel, kaj ne?»

Kosa je zadela ob kamen, če je kdo motil Toneta, kadar je govoril. Poznal sem ga in zato sem molčal. Pomaknil se je k meni, desno roko mi je položil na ramo in nadaljeval polglasno: »Tebi zaupam, drugih se bojim. Zdi se mi, da gori v Petrogradu ne bo vse prav. Batjuška car je poštenjak od pete do glave, samo slab je in omahljiv kot majhen otrok. Noge ga ne drže in roke so premehke. Saj si ga videl letos v Odesi. Na vrancu je sedel, v carskih ornamentih, obraz pa kot jih srečaš pri »Fajmoštru« po polnoči. Kot da ni kri od krvi. Kje je Peter Veliki, Ivan Grozni, Katarina II., Aleksander II.? Zakaj se ne obrnejo v grobu, zakaj spe mrtvi polni življenja in žive živi mrtveci?»

Vse te Alise, Frideriksi in Rennenkampfi pa mi niso nič kaj všeč. Nekam čudno zvane ta imena. Vidiš, to so pa druge makaze, ki so nas ostrigle z druge strani. Zdaj smo goli kot mladi vrabci in basta. Pa letaj z ideali, če ti od vseh strani strižejo makaze. »Ne more pa Bog«, bi dejal moj Mikado.

Tone je utihnil. Šotor se je zganil, pokazala se je debela glava, za njo orjaška postava Mikada.

»Evo, gospodine, doneo sam Ti kokoš. Uprav je stigla iz Bugarske. Tako mi nebesa, prava bugarska kokoš. Poznam dobro te njihove kokoši. Debeli glava, dugačak vrat, i samo jedno oko. Boga mi, jest tako, gospodine. Sve bugarske kokoši imadu samo jedno oko. Doduše, ova nema ni jednog, a i po glavi se ne može poznati, pošto je pečena. Ma ipak, da mi ni videti Bosne, ako sam lagao. Samo izvini, gospodine, što ti nisem doneo mamalige. Tok džavola ne mogu da nadžem, pa Bog.«

Mikado se je režal kot cigan belemu kruhu in kazal Tonetu pečeno kokoš. Poznal sem Bosance in njihove zvijače in vedel od kod je prišla kokoš.

»Poslušaj, dihur, pa vendar nisi ukral kokoši? Kostti ti polomim in ušesa porežem, če ni bolgarska in basta!« Tone ga je premeril od nog do glave.

»Tako mi nebesa, gospodine, govorio sam istinu. Uprav sam izašao iz logora, kada je bacio Švaba iz vazduha — vrag ga znao zašto — ovu pečeno kokoš. Valjda je znano, da ti voliš bugarske kokoši.«

Tone je zamahnil z roko in Mikado je smuknil iz šotora.

»Vidiš, saj sem ti pravil, da me bo spravil ta človek ob pamet. Vem, kje jo je dobil, ni to prvi slučaj. Tu v Ilački

jo je ukral, sam ti pa poje, da so jo Nemci vržili iz eroplana. Očetu bi ukral iz žepa in mater bi prevaral, samo da ti ustreže. Dobra, samo ne preveč poštene duša in basta. Tako, sedaj pa pogledaj, kaj je »bacio Švaba iz vazduha«.

Razdelila sva pečeno bolgarsko kokoš, potem sva šla vsak sebi. Drugi dan sem videl Toneta na drugi strani Donave z angleško usmiljenko. Mahal je z rokami, sablja se je vlekla daleč za njim, navdušeno je govoril spremljevalki nekaj na uho. Mimogrede sem slišal »bolgarske kokoši, besarabska mamaliga in basta«.

Kako je razumela Angležinja Slo-

»ma se danes ne vem.

Dva meseca ga nisem videl potem. To je bila njegova slaba stran. Če je izginil, ga ni tako lahko našel niti Mikado, ki jo poznal vse kotičke, kamor je zahajal Tone, kot je govoril sam, »da pozabim Prešerna, sabljo in basta«. Pa je zopet prišel od nekod. Zunaj je brila burja, majhno mestece Berzovka je spalo globoko v snegu. Stanoval sem v kmečki bajti. V izbi je brlela luč, domači so spali, mene so pa dušile težke misli in spanec je bežal nekam med snežinke, ki so drvele mimo oken. Tone je mislil o Prešernu, sablji in basta, moje misli pa so blodile onstran Prešernove

ga spomenika. Naenkrat je potrkal na okno. Spoznal sem ga takoj. Samo on je znal trkati tako. Tuk, tuk in basta, je ponovil z donečim basom pod oknom. Kot snežni mož je stopil v izbo.

»No, prijatelji, to je pa že preveč! Brije in reže ta vražja burja kot nemške makaze in basta. In te snežinke roje kot čebele iz uljev, kamor se ozreš, ti skačejo v obraz. Samo, da so še strupene, pa bi bile čebele. Pa ni moj namen, da ti povem, kako brije burja tu v Berzovki. Brije še nekje in tam se zaletajo prave strupene čebele v obraz. Si radoveden, kaj ne? Oho, brat, tale novice pa niso zastojni. Kozarček domačega, pa bo kupčija.«

Nalil sem mu. Izpraznil ga je do dna, z rokavom si je obrisal usta.

»Tako in basta. Na dan z besedo! V Petrogradu je — revolucija! Veš kaj je to revolucija? Revolver poznaš, revolvirati ne znaš, revolucije ne poznaš in basta. Vsaka beseda, ki se začne z re pomeni nekaj kar stoji na glavi. Torej Petrograd stoji na glavi. Boljša car se je postavil na glavo, z njim so dvignili noge v zrak Alisa, vsi Frideriksi, Rennenkampfi in sam Rasputin, ki je stal kot kovanec v Latterman-vein drevoredu, stoji zdaj na glavi, čeprav pod zemljo. Tako zdaj veš.«

Ko je došel iz Pariza v Rim odgovor, da hoče francoski minister zunanjih poslov Delcassé sprejeti deputacijo Jugoslovenskega odbora, ki mu izroči spomenico in program našega osvobodilnega boja. Moral Slovence zastopati kak znan politik ali poslanec. In odbor je poslal dr. N. Zupaniča v Benetke in Videm (Udine), da najde primerno osebo, kakor je bilo tedaj mogoče pri vsakem zavednem in politično organiziranem narodu. Ker pa žalobno ta čas ni bilo mogoče dobiti zveze s takim Slovincem, je moral dr. N. Zupanič sam zastopati Slovence v tej deputaciji, katero je sprejel Delcassé začetkom maja 1915 in s tem očitno priznal »Jugosl. odbor« za legitimnega zastopnika Srbov, Hrvatov in Slovencev iz avstro-ogrskih monarhije.

Po tem odločilnem diplomatičnem uspehu v Parizu se je »Jugoslovenski odbor« za stalno preselil v London, kjer sta bila sprejeta v odbor tudi Slovence dr. Gregorin in dr. Vošnjak, istokot dva odlična in velezaletna delavca za narodno svobodo.

Iz Londona je razprtel »Jugosl. odbor« svojo akcijo po celem globusu, jugoslovenske kolonije celega sveta, od Transvaala do Petrograda, od Nove Zelandije do San Franciscas, so stopile z njim v živahen promet in mu pošiljale vojakov, denarja in manifeste.

L. 1916 je poslal »Jugoslov. odbor« dr. N. Zupaniča kot svojega posebnega poslanca v tedaj še nevtralen Ameriko, da organizira ondote po srbski katastrofi zbegane, v glavnem se za Avstrijo zavzete Jugoslovane in da zainteresira tudi predsednika Wilsona za naše stremelje. Tu je imel dne 20. aprila 1916 v mestu Cleveland (Ohio) svoj znameniti govor ameriškim Slovincem »Slovenija, vstani!« in tu je dal odposlati Wilsonu prvi brzojav. Tako se je začela pripravljati Wilsonova intervencija za osvoboditev malih narodov. Istega leta sta krepko podpirala to akcijo tudi Hrvata Don Niko Gršković, ameriški član »Jug. odbora«, in Milan Marjanovič. V »Jug. odboru« se je udeleževal dr. N. Zupanič pred vsem kot znanstvenik, kot strokovnjak v politični geografiji je opozarjal svoje tovariše, po večini dalmatinske advokate, na važnost historičnih, geografskih in etnografskih podatkov, s tem je podprl ozbiljnost in povečal znanstveno vrednost njih publikacij in spomenice. Sam pa je izdal v emigraciji več političnih spisov in zemljevidov, na pr. SLOVENIJA (zemljevid slov. dežel za Rusje), NIŠ 1915; Pro patria mea, Slovenia, Petrograd 1915; The map of yugoslavia territory, London 1915; The slovenian lands, London 1915; The strategical significance of Serbia, London 1915, 1916; O Slovenicima, New York 1916. S srbskim škofom Nikolajem Velimirovičem je ustanovil monumentalno zbirko »South slave monuments«, od katere sta izšla doslej dva zvezka v dragoceni, umetniški izdaji (1918, 1922).

Po razpadu Avstrije 1918 so stopili jugoslovenski zastopniki v neposreden stik s Srbi. Ker pa je dr. Trumbić, predsednik Jugoslov. odbora, posvečal tedaj premalo pažnje obrambi jugoslovenskih mej na Koroškem in v Primorju in vodil na svojo roko izvestne politične akcije, pridružil se je dr. N. Zupanič vključno spoštovanju odličnih kvalitiet Trumbićeve osebnosti Pašiću, ker je tako pričakoval več uspehov za Slovence.

Na mirovni konferenci v Parizu 1919 je bil dr. N. Zupanič takoj v začetku s prof. dr. Cvijičem in dr. Stanojevičem določen za tehničnega delegata. Predno je zapustil Pariz, izdal je 1919 v francosčini propagandno knjigo brez znanstvene ambicije »Ave, Illyria«, služila naj bi zgolj informativni svrhi s posebnim naglasom naših prirodnih pravic do Primorja.

Na mirovni konferenci v Parizu 1919 je bil dr. N. Zupanič takoj v začetku s prof. dr. Cvijičem in dr. Stanojevičem določen za tehničnega delegata. Predno je zapustil Pariz, izdal je 1919 v francosčini propagandno knjigo brez znanstvene ambicije »Ave, Illyria«, služila naj bi zgolj informativni svrhi s posebnim naglasom naših prirodnih pravic do Primorja.

Na mirovni konferenci v Parizu 1919 je bil dr. N. Zupanič takoj v začetku s prof. dr. Cvijičem in dr. Stanojevičem določen za tehničnega delegata. Predno je zapustil Pariz, izdal je 1919 v francosčini propagandno knjigo brez znanstvene ambicije »Ave, Illyria«, služila naj bi zgolj informativni svrhi s posebnim naglasom naših prirodnih pravic do Primorja.

Na mirovni konferenci v Parizu 1919 je bil dr. N. Zupanič takoj v začetku s prof. dr. Cvijičem in dr. Stanojevičem določen za tehničnega delegata. Predno je zapustil Pariz, izdal je 1919 v francosčini propagandno knjigo brez znanstvene ambicije »Ave, Illyria«, služila naj bi zgolj informativni svrhi s posebnim naglasom naših prirodnih pravic do Primorja.

Na mirovni konferenci v Parizu 1919 je bil dr. N. Zupanič takoj v začetku s prof. dr. Cvijičem in dr. Stanojevičem določen za tehničnega delegata. Predno je zapustil Pariz, izdal je 1919 v francosčini propagandno knjigo brez znanstvene ambicije »Ave, Illyria«, služila naj bi zgolj informativni svrhi s posebnim naglasom naših prirodnih pravic do Primorja.

Na mirovni konferenci v Parizu 1919 je bil dr. N. Zupanič takoj v začetku s prof. dr. Cvijičem in dr. Stanojevičem določen za tehničnega delegata. Predno je zapustil Pariz, izdal je 1919 v francosčini propagandno knjigo brez znanstvene ambicije »Ave, Illyria«, služila naj bi zgolj informativni svrhi s posebnim naglasom naših prirodnih pravic do Primorja.

Na mirovni konferenci v Parizu 1919 je bil dr. N. Zupanič takoj v začetku s prof. dr. Cvijičem in dr. Stanojevičem določen za tehničnega delegata. Predno je zapustil Pariz, izdal je 1919 v francosčini propagandno knjigo brez znanstvene ambicije »Ave, Illyria«, služila naj bi zgolj informativni svrhi s posebnim naglasom naših prirodnih pravic do Primorja.

Na mirovni konferenci v Parizu 1919 je bil dr. N. Zupanič takoj v začetku s prof. dr. Cvijičem in dr. Stanojevičem določen za tehničnega delegata. Predno je zapustil Pariz, izdal je 1919 v francosčini propagandno knjigo brez znanstvene ambicije »Ave, Illyria«, služila naj bi zgolj informativni svrhi s posebnim naglasom naših prirodnih pravic do Primorja.

Na mirovni konferenci v Parizu 1919 je bil dr. N. Zupanič takoj v začetku s prof. dr. Cvijičem in dr. Stanojevičem določen za tehničnega delegata. Predno je zapustil Pariz, izdal je 1919 v francosčini propagandno knjigo brez znanstvene ambicije »Ave, Illyria«, služila naj bi zgolj informativni svrhi s posebnim naglasom naših prirodnih pravic do Primorja.

Na mirovni konferenci v Parizu 1919 je bil dr. N. Zupanič takoj v začetku s prof. dr. Cvijičem in dr. Stanojevičem določen za tehničnega delegata. Predno je zapustil Pariz, izdal je 1919 v francosčini propagandno knjigo brez znanstvene ambicije »Ave, Illyria«, služila naj bi zgolj informativni svrhi s posebnim naglasom naših prirodnih pravic do Primorja.

Na mirovni konferenci v Parizu 1919 je bil dr. N. Zupanič takoj v začetku s prof. dr. Cvijičem in dr. Stanojevičem določen za tehničnega delegata. Predno je zapustil Pariz, izdal je 1919 v francosčini propagandno knjigo brez znanstvene ambicije »Ave, Illyria«, služila naj bi zgolj informativni svrhi s posebnim naglasom naših prirodnih pravic do Primorja.

Na mirovni konferenci v Parizu 1919 je bil dr. N. Zupanič takoj v začetku s prof. dr. Cvijičem in dr. Stanojevičem določen za tehničnega delegata. Predno je zapustil Pariz, izdal je 1919 v francosčini propagandno knjigo brez znanstvene ambicije »Ave, Illyria«, služila naj bi zgolj informativni svrhi s posebnim naglasom naših prirodnih pravic do Primorja.

Na mirovni konferenci v Parizu 1919 je bil dr. N. Zupanič takoj v začetku s prof. dr. Cvijičem in dr. Stanojevičem določen za tehničnega delegata. Predno je zapustil Pariz, izdal je 1919 v francosčini propagandno knjigo brez znanstvene ambicije »Ave, Illyria«, služila naj bi zgolj informativni svrhi s posebnim naglasom naših prirodnih pravic do Primorja.

Na mirovni konferenci v Parizu 1919 je bil dr. N. Zupanič takoj v začetku s prof. dr. Cvijičem in dr. Stanojevičem določen za tehničnega delegata. Predno je zapustil Pariz, izdal je 1919 v francosčini propagandno knjigo brez znanstvene ambicije »Ave, Illyria«, služila naj bi zgolj informativni svrhi s posebnim naglasom naših prirodnih pravic do Primorja.

Na mirovni konferenci v Parizu 1919 je bil dr. N. Zupanič takoj v začetku s prof. dr. Cvijičem in dr. Stanojevičem določen za tehničnega delegata. Predno je zapustil Pariz, izdal je 1919 v francosčini propagandno knjigo brez znanstvene ambicije »Ave, Illyria«, služila naj bi zgolj informativni svrhi s posebnim naglasom naših prirodnih pravic do Primorja.

Na mirovni konferenci v Parizu 1919 je bil dr. N. Zupanič takoj v začetku s prof. dr. Cvijičem in dr. Stanojevičem določen za tehničnega delegata. Predno je zapustil Pariz, izdal je 1919 v francosčini propagandno knjigo brez znanstvene ambicije »Ave, Illyria«, služila naj bi zgolj informativni svrhi s posebnim naglasom naših prirodnih pravic do Primorja.

Na mirovni konferenci v Parizu 1919 je bil dr. N. Zupanič takoj v začetku s prof. dr. Cvijičem in dr. Stanojevičem določen za tehničnega delegata. Predno je zapustil Pariz, izdal je 1919 v francosčini propagandno knjigo brez znanstvene ambicije »Ave, Illyria«, služila naj bi zgolj informativni svrhi s posebnim naglasom naših prirodnih pravic do Primorja.

Na mirovni konferenci v Parizu 1919 je bil dr. N. Zupanič takoj v začetku s prof. dr. Cvijičem in dr. Stanojevičem določen za tehničnega delegata. Predno je zapustil Pariz, izdal je 1919 v francosčini propagandno knjigo brez znanstvene ambicije »Ave, Illyria«, služila naj bi zgolj informativni svrhi s posebnim naglasom naših prirodnih pravic do Primorja.

POLITIČNE VESTI.

= Kraljevo sožalje radi umora Narutowicza. Iz Beograda javljajo, da je včeraj 20. t. m. kraljev pobočnik podpolkovnik Dimitrijevič v imenu kralja izrazil poljskemu poslaniku g. Okenskemu najgloblje sožalje radi tragične smrti predsednika Poljske republike dr. Narutowicza.

= Shod SLS v Mariboru. Mariborska SLS je sklicala na ponedeljek večer v Gambinovi dvorani po daljšem odmoru zopet svoj javni shod, na katerem je predsedoval prof. Vesjenjak. Govorili so: dr. Leskovar, rav. dr. Jerovšek in poslanec Žebot. Obravnavali so komunalno politiko in politični položaj države. Dr. Leskovar želi red v občini, pa naj bo ista v rokah katerekoli stranke. Nadalje je razpravljal o že znanih zadevah, o nakupu zemljišča za občino, pri čemer je posredoval občinski svetnik Kohlbesen. V nadaljnjem je kritiziral nove občinske davke, davek na vino, stanovanjski davek itd. Grajal je tudi davek na sol, katerega ne stane državo več kakor 4 K. V splošnem zahteva tako politiko, da se odpravijo vsi konsumni davki. — Dr. Jerovšek je govoril o poslovanju Mestne hranilnice in zahteval, da mora imeti občina odločilno besedo pri hranilnici. Poslanec Žebot je razpravljal o političnem položaju, zahteval revizijo ustave in zastopstvo Slovencev v vladi, ter seveda zahteval tudi avtonomijo v združeni Sloveniji. Shod je bil dobro obiskan, udeležili so se ga tudi Nemci.

= Pomočnik finančnega ministra. Za pomočnika finančnega ministra je imenovan šef bančnega oddelka v finančnem ministrstvu g. Nikola Radosavljevič.

= Naslednik poslanika Kalfne. Po poročilih iz Praga bo imenovan baje narodnosocialistični poslanec Uhlir za poslanika Češkoslovaške republike na našem dvoru. Med poslaniškimi kandidati pa se imenuje tudi legacijski svetnik Matejček in generalni konzul Svagowsky.

= Stimes v Beogradu. Na svojem potovanju v Budimpešto in na Balkan obišče znani kralj nemške industrije Hugon Stimes tudi Beograd in Bukarešto.

= Italijanski poslanik v Beogradu. Novoimenovani italijanski poslanik na našem dvoru marko Negrotti je prevzel posle ter včeraj oficijelno obiskal zunanjega ministra. V nedeljo izroči v svečani avdienci kralju poverljive listine.

= Nov list v Osijeku. O božiču izide v Osijeku prva številka »Budućnost«, ki bo organ jugoslovenske nacionalne mladine.

= Gumaris je bil nedolžen. Prepozno sicer in vendar karakteristično poročilo, ki dokazuje, da je po krivici padla glava grškega ministra Gumarisa. Pokojni je poslal v februarju letošnjega leta zastopniku ministrskega predsednika brzojavko z nastopnimi navodili: 1.) Grško vrhovno poveljstvo v Mali Aziji naj pripravi vse potrebno za izpraznitev Anatolije. 2.) Grška vlada ne more čakati angleškega odgovora na noto od 15. februarja in izgubi na ta način celih osem dni. Ona mora takoj odrediti vse potrebno, kajti vsako odlašanje bi bilo za armado zelo opasno. 3.) Grško vrhovno poveljstvo lahko čaka angleški odgovor, v tem slučaju pa prevzema vso odgovornost za riskiranje nase. Končno je Gumaris je pripomnil, da angleški odgovor najbrž ne bo zadovoljiv.

= Angora, Balkan in sovjeti. Carigradski dopisnik »Timesa« poroča, da je angarska vlada sklenila upostaviti diplomatske odnose z balkanskimi državami. Pobočnik Kemal paše Abas beg je imenovan za zastopnika angorske narodne skupščine v Bolgariji. Se bolj zanimivo pa je imenovanje izmalla Džambulata za zastopnika v Beogradu. Džambulat je bil notranji minister takrat, ko je bil Talaat beg veliki vezir Turčije. Leta 1915. je bil skupno z Nazim pašo med najuglednejšimi voditelji združenih turških progresistov. Očividno stopajo sedaj, pripominja dopisnik, vsi pristaši Enver paše v ospredje. V Angori vzbujajo posebno pozornost pogosti obiski sovjetskega zastopnika Araulova pri Reuf begu, ki zastopa izmet pašo v njegovi odsotnosti. Sovjetski delegat je prejel pred kratkim iz Moskve zelo važno brzojavko in skuša na vsak način izpodbiti rezultate, ki jih je dosegla konferenca v Lausanni. Največji vpliv v Angori dobiva skupina, ki stoji pod vplivom sovjetskega zastopnika Araulova.

= Ljenski postaja duhoviti. Bolševiške »Izvestija« prinašajo govor Ljensina ob priliki IV. kongresa komunistične internacionale. Odkritosrčno je priznal, da je vse razrušeno, vse uničeno, da so perspektive zelo žalostne. Splošen smeh je vzbudila njegova izjava, da se ruski rubelj lahko smatra za znamenitost že zaradi tega, ker je številno rubljev že prekoračilo kvadrilijon. To pa tudi ni karsibodi, to je astronomično število. Brez dvoma, je dejal Ljensin, zagrešili smo in še zagrešimo ogromno število oslarj, in nihče ne more soditi o tem tako očividno kot jaz.

Gospodarstvo.

Nov pravilnik o kreditu in eskomptu.

(Nadaljevanje.)

II. Določanje kredita.

Čl. 6. Pri odobritvi kredita in odmeri njegove višine bodo banka in njene podružnice strogo vodile račune: 1.) o premoženjskem stanju poslovalca, 2.) o vrsti poslovanja in koristi, ki jo daje to poslovanje splošnemu gospodarskemu in pridobitnemu življenju, 3.) o karakternih in moralnih osebnostih lastnikov in poslovođij, 4.) o višini obresti, ki jo plačuje kredit zahtevajoči zavod, 5.) o višini obresti, ki jih plačuje zavod na vloge.

Čl. 7. Če ima prosilec kredita več tveganj, tedaj se določa skupni kredit in prosilec disponira, kateri tveganji in koliko od odobrenega kredita ima pripasti. Ravnotako se kredit določa samo centrali, če ima tveganja tudi podružnice, pa more centrala sama razdeliti odobreni kredit na svoje podružnice. Če se dve ali več bank ali tveganj združi v eno banko ali tveganje, pa ima ena ali vse od njih od banke odobreni kredit, tedaj upravnih odbor rešuje, če so ti krediti preneseni na novo banko — tveganje — ali ne.

Čl. 8. Posamni podpisniki na menici, ki se eskomptira pri banki, se zadolžujejo kot posredni dolžniki poleg predložitelja, ki se neposredno zadolžuje. Za lastnike kredita je posredni kredit trikrat tolik, kakor je neposredni kredit. Posredni kredit za one, ki nimajo neposrednega kredita, začasno odreja eskomptna sekција o priliki eskomptiranja menice tedaj, ko se javijo ti kot podpisniki na menicah in se ne dostavljajo imeteljem. Sklepi eskomptnih sekcij se predlagajo plenarni seji eskomptnega odbora, da jih potrdi ali spremeni.

Čl. 9. Za denarne zavode je posredni kredit največ dvakrat tolik, kakor jim je redni kredit. Do te svote morejo dajati svoja žirja, po katerih ne morejo nadplačevati višje nego 2% letno, če višje nadplačujejo zadolžitve po žiru, grede na breme kredita zavoda, ki ga je dal.

Čl. 10. Redne in sezonske kredite določa upravni odbor. Pri podružnicah določa redne kredite samo eskomptni odbor in to: 1.) bankam, denarnim zavodom in drugim delničnim družbam do 10% vplačane glavnice. 2.) Privatnim tveganjem, industrijskim podjetjem, ki niso delniške družbe, do 100.000 dinarjev. Za odobritev večjih kreditov, kakor je tu določeno, ali za povečanje kredita čez te svote, odloča samo upravni odbor po predlogu, ki mu ga o tem predloži eskomptni odbor podružnice. Sezonske kredite odobrava samo upravni odbor. Pa tudi o teh kreditih predlaga eskomptni odbor podružnice svoje predloge upravnemu odboru.

Čl. 11. Pri banki in njenih podružnicah morejo imeti kredit samo protokolirane tveganja. Tudi državljani vobče ne morejo imeti kredita pri banki. Poedini družabniki tveganj, najsi ima ali nima tveganja kredita, ne morejo imeti pri banki osebnega kredita, niti ne morejo biti podpisniki na menicah, ki jih banka eskomptira.

Čl. 12. Pri banki morejo imeti kredit samo denarni zavodi, industrijska in pridobitna podjetja in privatne tveganja, ki so dobro organizirane in ki obstajajo gotovo najmanj dve leti in izdati že dve bilanci, da se mu more odobriti kredit pri banki. Industrijska podjetja in privatne tveganja morajo obstajati najmanj tri leta.

Čl. 13. Za vse kredite se je potrebna obrniti na oni sedež banke, v katerega delokrogu se nahaja tveganje, ki naproša kredit. V pisnu mora biti točno navedeno: 1.) ime tveganja, tako, kakor je pri sodišču protokolirano, 2.) točna adresa, 3.) tveganje posel, 4.) od kod tveganje obstaja, 5.) imena družabnikov in onih, ki imajo pravico podpisovati tveganje, 6.) označba in popis premoženjskega stanja in dolga, 7.) naslov najmanj treh znanih oseb, od katerih more banka lahko dobiti poljsnila. Denarni zavodi in ostale delniške družbe so dolžni predložiti tej prošnji svoja pravila, bilanci poslednjih dveh let, zadnje mesečno stanje in seznam članov upravnega odbora in nadzorstva. Denarni zavodi so dolžni označiti tudi obresti in provizijo, ki jo računajo svojim dolžnikom.

Čl. 14. Kadar se krediti, o katerih je govorja v členu 10., zahtevajo višje, kakor jih morejo po tem členu dati podružnice, tedaj se prošnja odpošlje v odločitev centrali in to: 1.) za denarne zavodne in delniške družbe se odpošlje: pismo, s katerim se naproša kredit, zadnja bilanca, poslednje mesečno stanje, pravila, seznam članov uprave, na zasebnem listu upravnikovo mišljenje s kratkim poročilom o glavnici, fondih, delovanju in napredku prosilca in izvid eskomptnega odbora o količini kredita. 2.) Za privatne tveganje: pismo, s katerim se naproša kredit, spis dobljenih informacij, upravnikovo mišljenje in mišljenje eskomptnega odbora.

Vse te podatke uredi direktorja za kontrolo in inšpekcijo ter jih predloži upravnemu odboru v odločitev.

Čl. 15. Kadar kdo prost za povečanje kredita, se postopa povsem tako, kakor kadar se nima kredita, samo niso potrebni oni podatki, ki so bili popreje predloženi Banki bo tudi tu zahtevala informacije, ako so preje podane nad šest mesecev stare. Ako se naproša sezonski kredit, se mora navesti tudi, zakaj je ta kredit potreben.

Čl. 16. Lastniki kredita so dolžni dajati banki informacije, za katere jih kadarkoli naprosi o posamnih tveganjih ali osebah. Ako bi ne poznali kake tveganje ali kake osebe, so dolžni vrniti banki listo s naznanilom, da jim je to neznano. Ako bi se kdo izmed lastnikov kredita ne odzval svoji dolžnosti, ali pa bi dajal nezanesljiva poročila o sebi ali drugih, se mu ukine kredit. Denarni zavodi in industrijska podjetja so dolžni do-

pastiti pregled svojega stanja po bančnem uradniku, ki bi ga za ta posel določila bančna centrala ali podružnica. V slučaju, da lastnik kredita ne privoli v to, se mu odtegne kredit. Poročila, ki jih dobi banka od kogarkoli, so bančna tajnost. Nikomur se ne smejo izdati. Ravnotako se ne sme povedati prosilcu, od koga so za njega še naprošena poročila. Poročila se drže pod ključem.

Čl. 17. O odtegnitvi kredita razpravlja upravni odbor. Eskomptni odbor lahko začasno ustavi vsak kredit, toda o tem mora takoj poslati obvestilo upravnemu odboru, ki poda definitivno odločitev o odtegnitvi kredita.

Čl. 18. Kredit se mora brezpogojno ukiniti, ako pride tveganje v konkurz, ali ustavi plačila in prosi poravnave; ako umre kateri član tveganja, ako tveganje preneha delovati; ako iz tveganja izstopi kateri član, ako tveganje spremeni ime in ako bi se pojavili posebni vzroki, ki to zahtevajo.

Čl. 19. Banka ima pravico, kadar se ji vidi potrebno, zahtevati od vsakega denarnega zavoda, ki ima pri njej kredit, da ji pošlje seznam vseh dolžnikov, katerih dolg znaša nad 100.000 dinarjev, bodisi v menicah, bodisi v tekočem računu.

(Nadaljevanje sledi.)

= g. Zagrebški trg. Zagreb 19. dec. Cene v kronah za 100 kg. postavno bačka odnosno vojvodinska postaja notrajo: Pšenica (76—77 kg) 1690—1730, koruza umetno sušena 1180—1200, nova 810—840, v storžih 600—650, rž (71—74 kg) 1350—1450, lečmen za pivovarne 1400—1500, za krmo 1250—1400, oves 1100—1150, pisani fižol 1400—1500, pšenična moka »0« 2500—2525, »2« 2400—2425, »4« 2300—2325, za krmo 900—1000, otrobi drobnji 750—800, debeli 900—1000. Tendence neizpremenjena.

= g. Novosadska blagovna borza 19. decembra. Novi Sad 19. dec. Borza radi praznika sv. Nikole ni delovala.

= g. Beogradska blagovna borza 19. decembra. Beograd 19. dec. Borza radi praznika sv. Nikole ni delovala.

= g. Zagrebška blagovna borza 19. dec. Brez interesa in prometa. Oddelek z blagom je dan za dnevno slabše obiskan, ter se zopet vrača v prejšnje stanje. Prometa ni. Notirajo (številke značijo iskanje, ponudbo): koruza za marec franko Zagreb 225, 275, oves franko Zagreb 305, na potu 312,50, pšenična moka baza »0« franko Zagreb 625, djakovačka na bazi »0« franko Zagreb 620,625, sortirano Zagreb franko 625.

= g. Uvedba dinarskih računov. Kakor objavljajo, se morajo od 1. januarja 1923. dalje vršiti vsi računi pri denarnih zavodih in bankah v dinarski veljavi. Od tega dne dalje uvedejo vsi bančni zavodi v svojih knjigah dinarsko veljavo.

= g. Razdelitev vagonov. Te dni je ministristvo saobračaja razdelilo vse vagonne, katere je dobilo od Nemčije pod naslovom reparacij. Razdeljeni so tudi luksurni vagoni. Sarajevska direkcija jih je dobila 20 za progo Sarajevo—Brod in Sarajevo—Gruž.

= g. Prodaja avtomobilov. Dne 27. 28. 29. in 30. decembra t. l. ter iste dni vsakega meseca leta 1923 se bo vršila v pisarni Dravske artiljerijske delavnice v Ljubljani ob 8. uri jutraj utemena licitacija 176 avtomobilov (potniških in tovornih). Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

= g. Prodaja jelovih desk. Dne 28. decembra t. l. ob 10. uri dopoldne se bo vršila v pisarni državnega komisarja na Smežniku pri Rakeku prodaja 1000 m³ jelovih desk. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

= g. Prodaja odpadkov. V pisarni Uprave zavoda za izradu vojne odeče IV. v Zagrebu se bo vršila dne 30. decembra t. l. ob 9. uri dopoldne prodaja raznih odpadkov (od blaga, pločevine, usnja, železa itd.) Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

= g. Državna borza dela. Dela iščejo: stavb. ključavničarji, kovači, sedlarji, vrtnarji, brivci, pleskarji, črkoslikarji, krojači, šivilje, strojnik, kurjači, tov. delavci, tov. delavke, dninarci, dninarice, šteparice, šoferji, fotografi, trgovski sotrudniki, pisarn. moči, natakarice, vajenice, vajenke itd. — V delo se sprejmejo: rudarji, čevljarji, livarji, strojni ključavničarji, železostrojarji, mizarji, pleskarji, strojnik, tapetniki, žagarji na beneč. jarem, kleparji, sodavčarji, slaščičarji, vajenci, vajenke itd.

= g. Kako narašča nezaposlenost na Angleskem. Število nezaposlenih, ki jih angleska vlada podpira, se je zadnje tri tedne zopet močno pomnožilo. Dne 6. nov. je bilo podpiranih nezaposlenih 1.366.800, 27. nov. 1.387.400, torej nad 20.000 več.

= g. Češkoslovaški izvoz in uvoz. Statistični državni urad v Pragi priobčuje številke izvoza in uvoza za dobo od 1. januarja do 30. septembra t. l. Izvozilo se je v tem času 72.748.358 m. centov in 3.474.000 komadov napram 73.523.250 odnosno 3.010.948 v enaki periodi preteklega leta. Uvoz pa je znašal 24.832.207 m. centov in 571.472 komadov. (29.778.030 centov in 227.379 komadov.) Izvoza je bilo torej več za 47 milijonov meterskih centov. Izvoz v države s slabo valuto pada, narašča pa v Francijo, Nizozemsko, Švico, Belgijo in Severno Ameriko. Kljub gospodarski krizi se je od avgusta do oktobra izvozila skoro dvojna množina bombažnega, volnenega in konfeksijskega blaga, kakor tudi cementa napram tretjemu četrtletju 1921.

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDA LIŠCA V LJUBLJANI.

DRAMA.

Sreda 20. dec. Živi mrtvec Red E.
Četrtek 21. dec. Kralj na Betajnovi Red B.
Petek 22. dec. Svata Krečinskega Red E.
Sobota 23. dec. Idijot. Začetek ob pol 8. Red C.

OPERA:

Sreda 20. dec. Mefistofeles Izven.
Četrtek 21. dec. Mefistofeles Red A.
Petek 22. dec. M. Butterfly, gostovanje gospe Ade Poljakove. Red C.
Sobota 23. dec. Seviliški brivec Red D.

= Srgjan Tučičeva »Golgate« v Mariboru. Sobotna prireditev Srgjan Tučičeve »Golgate« je prekosila vsaj po utisu vse dosedanje novitete. Že ime samo je privlačilo za drame, ki so če tudi nove, navadno zelo obiskane, nepriznane število občinstva. Takoj prvi prizor, zbor redovnikov pri čitanju sv. pisma in ko življenja željni mladi redovnik Demetrijski s svojim zasmešnim prekinem pobožnost, na kar sledi oster dialog med njim in prijorjem, je napravil izredno globok utis, ki je dosegel svoj višek v zadnjih prizorih v III. dejanju, ko prior, vrnivši se in odpuščanja prosečega Demetrijskega prekolne z »Apage Satanase«. Glavne osebe »On« g. Bratina, prior Makarij, g. Tepavac, Demetrijski, g. Jerman, in žena, ga. Bukšekova, so bile kakor nalašč izbrane. O. Jerman kot glavni junak je pokazal v tej težki vlogi, da smemo od njega še mnogo pričakovati. Tudi režija v rokah g. Kovčiča je bila teški tehniki »Golgate« zelo primerna. »Golgate« bo privlačila še mnogo poslušalcev, oziroma gledalcev v Narodno gledališče, že ker vzbujajo zanimanje tudi kot religiozna drama. Gledališki upravi čestitamo na tem novem poskusu.

= Najlepše božično darilo. Narodna Galerija v Ljubljani je izdala za Božič mapo »Slovenska moderna umetnost«, ki vsebuje v 27 krasnih umetniških produkcijah — našo moderno v podobi. Opremljena je mapa za današnje razmere naravnost luksuriorno: umetniško je izvršil svetilostne reprodukcije zavod Jaffé na

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 20. decembra 1922.

— O novi vladi. Beogradska »Pravda« imenuje novo vladu »Režim blage reakcije«. Parlament je bil zaradi Pašićevega koraka zelo presenečen. V Maglajski skupini je bil samo Karamelić med tistimi, da se ostane v vladi, vsi drugi so rekli, da bi bila to poniževalna kombinacija. Radikalna vlada v Mali Srbiji je bila parlamentarni nesmisel, v naši državi pa je sramota. Demokrati se zavedajo šele sedaj svoje sile, zato pa pride do volilne borbe, kakršne doslej še nismo poznali. Radikalci hočejo pri volitvah udariti posebno na jugu in v starih mejah Srbije, v drugih krajih je pričakovati da dobe demokracije večino. Vplivalo bo dejstvo, da je Pašić rešil krizo na plemenski način in da ta akcija pomeni razkosanje države, ki se je pričela v trenutku, ko so radikalci sestavili volilno vladu. — »Politika« pravi, da so se politični krogi razdelili tako, kakor je bilo pričakovati, na eni strani odločni branitelji ustave, na drugi pristajalci revizije. Zato bi bilo moralo biti formiranje nove vlade obremenjeno definitivno rešitev hrvatsko-srbskega spora in državnega edinstva. Za nacionalno politiko bi bila ta rešitev velikega pomena. Žalibog pa vlada v svoji sedanjih obliki obdrži v tem pogledu prejšnjo dvosmiselnost. Najboljši dokaz za to je dejstvo, da je sestavljena po navodilu Stojana Protića, ki je odločen pristajal revizije. Sicer pa je ves radikalni klub skupina, ki vodi v vprašanju ustave dve politiki, eno vidovdanskno, drugo pa Protićev. Sestava vlade je odločila samo to, kdo bo vladal v času volitev. — Levo krilo demokratske stranke ni posebno presenečeno zaradi sestave nove vlade. Presenetil in užalil jih je samo način, kako se je to zgodilo. »Vreme« poroča, da je spor v demokratski stranki precej utihnil in da bo Ljuba Davidović morda zopet izbran za načelnika stranke. Pri volitvah nameravajo demokracije nastopiti vsaj na zunan kot enotna stranka, vendar pa se vidi, da bo tudi pri njih mnogo posebnih list. To bo pred vsem rezultatom notranje borbe v demokratskem klubu. — Predsednik kmetijskega kluba J. Rajar je izjavil zastopniku »Vremena«, da ne more govoriti o motivih, zakaj kmetijski klub neče sodelovati v sedanjih volitvah. Izjavljam samo, je rekel Rajar, da v vladi, ki je sestavljena na tak način, nečemo vstopiti. Pogoje smo stavili prej, sedaj jih pa ne stavljamo več in nečemo o tem niti razpravljati. Drug ugledni član kmetijskega kluba je izjavil, da bi bil Pašić lahko razpisal natečaj, če je hotel dobiti radikalce za ministrske stolčke, pa bi se bilo priglasilo več sposobnejših ljudi.

— **Plačilo taks do 15. januarja 1923.** Kdor mora po takšni tarifi zakona o takšah in pristojbinah (Uradni list 100/1921) letno ali polletno plačati kako takso, se opozarja, da naj za leto 1923 izpolni to obveznost najkasneje do 15. jan. 1923. Take takse so: **Letna taksa** po tar. post. 2 (stalne objave ali reklame) 40-150 din. **Polletna taksa** po tar. post. 64 (za pravico, da se točijo pijače pod milim nebom) 250 din. **Polletna taksa** po tar. post. 65 (za pravico, da se točijo pijače v baraki) 250 din. **Letna taksa** po tar. post. 98 (za biljarde) 50 din. **Letna taksa** po tar. post. 100, 1. za avtomobile 1200 din. 2. za fajakerske vozove a) z dvema konjema 200 din; b) z enim konjem 100 din. **Letna taksa** po tar. post. 214 (za vsako odobritev privatnega skladišča po carinskih predpisih) 100 din. Proti taksnim zavezanecem, ki ne bi do 15. jan. 1923 vplačali letne odnosno polletne takse, se bo kazensko postopalo.

— **Dvojni mera!** Kakor doznavamo iz verodostojnega vira, so se že izvršila skoraj pri vseh uradih imenovanja — je pri oddelku za socialno politiko še ne. Pozivamo merodajne faktorje, da ukrepejo vse potrebno, da se imenovanje, za katerega je kredit odobren, čimprej izvrši. — **Prizadeži uradniki.**

— **Nenadna smrt vojaškega poveljnika v Somboru.** Poveljnik vojaškega okrožnega poveljstva v Somboru major Joco Popović je v nedeljo jutraj umrl nenadne smrti. V soboto zvečer je še prisostvoval slavnosti na čast kraljevega rojstnega dne in je ostal tam do tretje ure jutraj. Ko se je vračal domov, se je pred hišo nenadoma zgrudil in obledel mrtve.

— **Izjava zagrebške sekcije J. N. U.** Včeraj 18. decembra je imela sekcija Udruženja jugoslov. novinarjev svojo sejo, na kateri je odločno demantirala vest, ki jo je priobčil »Hrvat«, da se je na seji J. N. U. dne 2. decembra sklenilo, da izstopi večina novinarjev zagrebške sekcije iz J. N. U. in ustanovi društvo hrvatskih novinarjev. To je bila prosta izmišljotina »Hrvata« in izjava od človeka, ki niti ni združen v J. N. U. V dokaz temu so podpisali demantirajočo izjavo zastopniki vseh zagrebških listov.

— **Lično novo predmestje** je zraslo v trikotu med Cesto na Rožnik in v Rožno dolino, kjer je letos zrastle 11 novih hiš, ki so večinoma že vse pod streho. Brezdvomno bi se stavbami nadaljevalo, da bi se mesto zvezalo z Rožno dolino, ako bi ne bilo vmes bivšega nemškega drsaljšca in Polakovega travnika, ki skoraj gotovo ne bo na prodaj v doglednem času za stavbišča. Glede drsaljšca naj mestna občina za-

vendar kaj ukrene, da se razlasti in izsuši. Istotako pa je tudi pričakovati, da postavi mesto droge z električnimi žarnicami vsaj do konca novih zgradb, ako že ne tudi v novo kolonijo železničarskih hiš tik do meje Rožne doline.

— **Zadnje dneve pred božičem!** Blizu se božič in za njim prihaja novo leto. Naši sotrpini, to so slepi, so prepotrebni vsestranske podpore, zato se obračajo do vseh plemenitih src, da položijo dar najbednejšim, to je slepim na oltar. Milodare sprejema pisarna »Podpornega društva slepih« v Ljubljani, Wolfova ulica 12.

— **Odstranitev barak na Ledni.** Na tem mestnem svetu je postavila med vojno avstrijska vojaška oblast več barak za avtogaraže, katere je po prevratu prevzela in uporabljala nekaj časa sedanja vojaška oblast. Pretekle dni so odstranili še eno barako s tega prostora. Ko se prične graditi poslopje »Mestnega pogrebnege zavoda« na Ledni, zginjejo ondi seveda tudi ostale barake.

— **Vsem znanim industrijskim obrtnim in trgovskim tvrdkam v Sloveniji** prične podpisano upravnništvo danes razposiljati »Obrtniški koledar« za leto 1923, s povzetjem 13 D. Koledar, ki je priročna žepna knjižica, obsega 96 strani najpotrebnejših podatkov in zanimivega gradiva za industrijske, obrtnike in trgovce. Posebno potrebni, oziroma poučni so zanje nekateri članki, kakor članek o davkih, nadalje o koncesijah, o vlogah pri sodiščih itd. Koledar prinaša tudi odločbo, s katero se gotovi predmeti oproščajo uvozne carine, ako jih uvažajo industrijska ali obrtna podjetja za potrebe, oziroma za vzdrževanje svojih podjetij. — Izdajateljstvo torej upravičeno pričakuje, da koledarja nihče ne bo vrnil, ker bi s tem tudi povzročil izdajateljstvu škodo na poštnini. — **Izdajateljstvo Obrtnega koledarja v Ljubljani.**

— **Paketi za Zjednjene ameriške države.** Paketi, naslovljeni v razne kraje Zjednitih ameriških držav, se pošiljajo za zdaj samo čez Avstrijo in Švico in sicer s posredovanjem družbe »Messageries Anglo-Suisse«. Ta družba pa odpravlja samo take pakete, kateri gredo v New York in ostale kraje kontinenta, a ne tistih, kateri gredo na ameriške otoke ali v kolonije, ki niso na kontinentu.

— **Z Jesenic.** Vodstvi obeh osnovnih šol uprizarita v svrhu nabave šolskih učil, v soboto zvečer ob 20. v telovadnici ljudsko igro: »Na sveti večer«, katero je spisal učitelj Leo Pibrovce. Vabimo!

— **Avtomobilna zveza Škofja Loka-Zelenci** glej razglas avtomobilne prometne družbe v današnjem listu.

— **Velikanske snežne neizgode v naših južnih krajih.** Kakor v Dalmaciji, tako so tudi v Črni gori in Južni Srbiji velikanski snežni zameti napravili ogromno škodo. Na progi Skoplje-Gostivar-Ohrid je ustavljen ves promet. Zamedlo je popolnoma neki potniški vlak, da ne more ne naprej ne nazaj. V Nikšiću je sneg zasul celo dolino, da nihče ne more iz hiše. V Bosni je snežna katastrofa zahtevala tudi človeške žrtve in so izkopali izpod snega že 13 trupel. Sneg je zapadel do 7 m visoko. V neki šumi je zapadlo 23 konj. V bližini Livna je zmrznilo 225 ovac in 17 glav goveje živine. V selu Velika Gabera je utonilo 305 ovac, ki so šle čez popolnoma zasneženo reko.

— **Dolarski lovec.** Zagrebški »Pokret« prinaša zanimivo vest, kako se ruši vrednost našega denarja. V Karlovcu je karlovška policija zaplenila 3000 dolarjev in 300 tisoč kron verzičnu z valuto Žigi Krameru, ki je kupoval dolarje po 12 K nad maksimalnim tečajem. Značilno je pri tem, da so gotovi krogi Kramerja podpirali pri njegovih kupcih in da se danes popolnoma svobodno spretna okoli »merodajnih« gospodov v Zagrebu.

— **Nesreče in neizgode.** Marjeti Srna, ženi delavca iz Grabeč, je pri sekanju drv odletelo poleno v oko in ga ji težko poškodovalo. — Franc Kobal, ključavničarski vajenec na Vrhniki, si je pri delu zlomil desno roko. — Alojzij Smečič, delavec v tovarni »Zabret« v Britofu pri Kranju, si je zlomil levo roko. Delavec Franc Kokalj, zaposlen pri brzojavnem oddelku poštnege ravnanstva, je na Viču padel z brzojavnega droga in si zlomil desno roko.

— **Tatvine.** Hlapcu Lovru Šmerajcu je bila v Št. Vidu iz hleva ukradena skunja vredna 1500 kron in ura vredna 2000 K. — Na Vodnikovem trgu je bila zasebniki Rozi Brodar ukradena listnina z 800 K iz žepa. — **Tatvina.** V skladiščnih prostorih tvrde Balkan je bil iz avtomobila, ki je last Jadranske banke, ukraden magnet, vreden 15.000 K. Magnet je angleškega sistema, znamke »Dykasa«.

— **Veliki vlom v Črmošnjicah.** Dne 15. decembra popoldne je bilo vlomljeno v shrambo trgovca z usnjem Martina Malenška v Črmošnjicah in odneseno: 180 kg podplatov, vrednih 73.000 K, 50 kg ustrojevih kož, vrednih 20.000 K, 30 kg govejih kož v vrednosti 15.000 K in razne količine vsakovrstnega usnja v vrednosti 116.500 K. Drzni tatovi so vlomili skozi okno in izginili brez sledu.

— **Najboljšo božično darilo** je Gospodinski koledar Jugoslovenske Matice za leto 1923. To darilo ima vse prednosti, ki jih sploh more imeti kako darilo. Prvič je poceni, kajti velja samo 10 D. Drugič je praktično, ker je vsaki gospodinjini neobhodno potrebno, tretjič je zabavno, ker ima lepo vsebino, četrtič je vzgojno, ker vzgaja k varčnosti, petič je domoljubno, ker uči, kako ustvariti prijeten dom, šestič je patrijotično, ker uči ljubezen do zatiranih, sedmič je karitativno, ker je čisti dobriček namenjen za neodrešene brate itd. Vse prednosti združuje to darilo, samo kupujte ga in šteli boste sami do deset in še naprej! — **Kdor hoče, da je njegova žena varčna,** ta jej kupi Gospodinski koledar Jugoslovenske Matice, ki je pravkar izšel in ki ga je mojstrsko uredila pisateljica Uva-

Uredniški del koledarja obsega 112 strani velike osmerke in velja vseseno le 10 Din. Vsebinsko koledarja je bogata in za varčno in praktično gospodinjino neobhodno potrebna.

— **Čevljo za zimsko vreme,** močni, tolovce itd., se dobe na glavni zalogi tovarna Peter Kozina & Ko., Ljubljana, Brez 20. Kupujte jih, dokler še zaloga traja.

TURISTIKA IN SPORT.

— **Občni zbor Slovenskega planinskega društva** se vrši v Ljubljani dne 29. dec. ob 8. uri zvečer v vrtnem salonu pri Levu na Gosposvetski cesti. Dnevni red: 1. Pozdrav in poročilo načelnika. 2. Poročilo tajnika. 3. Blagajniško poročilo. 4. Poročilo računskih preglednikov. 5. Sklepanje o po-viški članarine. 6. Dopolnilne volitve. 7. Samostojni predlogi. 8. Slučajnosti. Na obilno udeležbo vabi odbor.

— **Občni zbor S. K. Mirje** se vrši danes 20. t. m. ob 19. v verandri restavracije na Glavnem kolodvoru. Članstvo se pozivlja k polnoštevilni udeležbi. — **Tajnik.**

— **Ljubljanski šahovski klub.** V soboto dne 23. t. m. se bo igrala v Narodni kavarni konzultativna partija med dr. Vidmarjem na eni in tremi najboljšimi igralci na drugi strani. Začetek ob 3. popoldne. Vabljeni k bici in vsi, ki se zanimajo za šah.

— **Občni zbor Ljubljanskega nogometnega podsaveza.** V prostorih magistratne posvetovalnice se je vrši v nedeljo občni zbor LNP, ki ga je otvoril podpredsednik prof. Sircel, ki je podal besedo prvemu tajniku Kandarju. Gospod Kandar je prečital iz zapisnikov delovanja LNP. V preteklem letu in omenjal delo upravnega in poslovnega odbora tekom tekočega leta. Nato se je razvila živahna debata o nekaterih nepravilnostih, ki so se dogajale pri raznih prilikah. Zlasti se je poudarjalo dejstvo, da L. N. P. nikakor ne pripusti, da bi se v našem nogometu razvilo profesionalstvo.

Na to sta podala še blaginjak Cimperman in revizor Gregorič svoji poročili in sta izjavila, da je blaginja v redu. Za tem je bila podana dosedanjemu odboru zaupnica, naka se je vršila volitev novega odbora. Izvoljeni so bili sledeči: Betteto, prof. Jug. dr. Koprivnik, Cimperman, Kandar, Supt (Maribor), Hykl (Celje), Arhar, Vončina, Černe, Hartman, Vodišek. O. Betteto je bil nato per acclamation izvoljen za podpredsednika. Volitev ostalih odborniških funkcij se vrši prihodnjič. Saksida, Klapek in Gregorič so bili izvoljeni za revizorje. Novi odbor se je zavezal, da hoče smotorno delovati v prosep slovenskega sporta. — **Zagreb, 17. decembra.** Concordia: Hašk 3: 01 Concordia je s to zmago dokazala, da je v Zagrebu najjač klub in pride sedaj na drugo mesto, med tem ko pada Gradjanski na tretje mesto. Hašk ostane prvak v J. N. P.

— **Smučarski in sankski odsek »S. K. Mirje«** sklicuje v četrtek dne 21. t. m. v restavraciji »Novi svet« sestanek združen s 3. nadaljevanjem smučke tehniškega predavanja. Radi važnosti sestanka (imenovane krmarjev-aspirantov itd.) in predavanja o umetnem smučanju je polnoštevilna udeležba nujno potrebna. Začetek točno ob 20. uri.

— **Spielvereinigung Fürth: 1. F. C. Nürnberg 3: 1 (1: 1).**

— **Valencia (Španja), 15. dec.** Čehle Carlin in Union Žižkov kombinirani (Praga): P. C. Valencia 7: 1.

Društvene vesti.

— **Triglavlani!** Dne 3. februarja 1923. se vrši v Mariboru triglavski zbor, katerega se udeležijo starejšinska zveza, J. A. D. »Triglava« v Zagrebu, v Ljubljani in na Dunaju. Dopolndne tega dne zborujejo posame edince, da rešijo idejno stran triglavanskega zbora, zvečer se vrši v Götzovi dvorani veliki elitni ples v spremstvu vojaške godbe, 4. februarja pa se vrši skupni izlet vseh Triglavčanov in gostov v Pekel pri Mariboru. Natančen program te velike in važne prireditve »Triglava« se objavi v kratkem. Tovariše člani J. A. D. »Triglava« v Ljubljani, ki se nameravajo udeležiti triglavanskega zbora, prosimo, da se najkasneje do 14. jan. 1923. javijo ustmeno ali pisмено pri tov. tajniku J. A. D. »Triglava« Ljubljana, univerza, da bo tako mogoče pravočasno preskrbeti polovično vožnjo ter hrano in stanovanje v Mariboru. Zdravo! — **Odbor J. A. D. »Triglava« v Ljubljani.**

— **Društvo »Soča«** vabi svoje člane in prijatelje na predavanje, ki se vrši v soboto dne 23. t. m. v salonu Pri levu. Predava g. Karel Mahkota o »Neodrešeni domovini« (Primorski in Koroški) s skioptičnimi slikami. Začetek točno ob pol 9. zvečer. — **Vstop prost.**

— **O. Z. javnih nameščencev in vpokojencev** ima v soboto, 23. t. m. v običajnem lokalu ob 20. uri nujno sejo širšega odbora. Dnevni red: 1. Odobrenje zapisnika zadnje seje; 2. Poročilo predsedstva; 3. Slučajnosti. Ker se bodo na tej seji reševala vprašanja, ki so velike važnosti za nadaljni ob-stoj O. Z., naj se seje vsi delegati polnoštevilno udeležijo. — **Predsedstvo.**

— **Društvo slovenskih notarjev.** V nedeljo po službi božji za Njeg. Veličanstvo je predsednik dr. Kuhar ob prav lepi udeležbi v magistratni dvorani ljubljanski otvoril I. redni občni zbor lani ustanovljenega društva slovenskih notarjev, se v prs-čnih besedah spomnil velepomembnega dne ter dobil navdušeno pooblastilo, da pošlje ljubljenum vladarju zborove častit-ke ter izraze vdčnosti in zvestobe. Poseb-nega pomena je bilo to zborovanje, ker se je na njem izvolil redakcijski odbor za se-stavo bodočega notarskega reda, pri čemer se je posebe naglašalo, da se bo naslonilo na tozadevno zakonodajo zapadnih držav, kjer je važna institucija notarijata razvita do viška. Odbor za bodoče leto je sestavljen tako-le: predsednik not. dr. Andrej Kuhar, podpredsednik not. dr. Ivo Sorli, blaginjak not. Niko Lenček, tajnik kandid. dr. Grobelnik, odborniki pa: notariji: dr. Barle, dr. Maurer, dr. Horvat, Presečnik, Jereb, dr. Bartol, Ušlaker in dr. Gračič.

Najnovejša poročila.

• Negotovost izplačila tri najste mesečne plače.

SKLEP VLADE IN OPOZICIJA FINANČNEGA ODBORA.

— **Beograd, 20. dec.** (Izv.) Vprašanje izplačila trinajste mesečne plače državnim uradnikom in uslužbencem je z ozirom na opozicijski značaj finančnega odbora stopilo v štadij negotovosti. O izplačilu trinajste mesečne plače je vlada na včerajšnji seji razpravljala. Ministrski svet soglašal je v tem, da je treba trenutno, dokler se definitivno ne reši vprašanje ureditve gmo-tnega položaja državnih uradnikov in uslužbencev, prispevati z izplačilom tri-najste mesečne plače in 30% poveša-njem doklade na plače od januarja 1923, dalje omiliti bedni položaj drž. nameščencev, kakor tudi s povešanjem doklad izboljšati položaj invalidov, si-rot in vpokojencev. Z ozirom na to, da je opozicija skupno z demokrati, ki so vedno in povsod na vse grlo kričali, da

je treba kaj storiti za uradnike, pred dvema dnevoma manifestirala proti ra-dikalni vladi, je zelo vprašljivo, ako ta sklep ministrskega sveta srečno pro-dre v finančnem odboru. Ni veliko upa-nja, da se to vprašanje reši tako, kakor ga hoče rešiti vlada.

— **Beograd, 20. dec.** (Izv.) Današ-nji radikalni listi zagovarjajo vprašanje izplačila trinajste mesečne plače in 30% povešanje plač državnim uradni-kom od 1. januarja 1923 dalje. Protičev »Radikal« ostro napada demokrate in veli: Demokracije, ki so vedno naglašali, da je treba nekaj storiti za izboljšanje gmo-tnega stanja uradnikov in invalidov, sedaj iz nizkih strankarskih inte-resov nasprotujejo novi vladi g. Nikole Pašića.

VLADNI KREDIT PRI NARODNI BANKI.

— **Beograd, 20. dec.** (Izv.) Na zad-nji seji ministrskega sveta je finančni minister izčrпно poročal o položaju na beogradski borzi, naglašajoč, da je se-danji kurz dinarja fingiran in da je na-pravljen po državnem notranju. Mini-strski svet je razpravljal tudi o vpraš-anju kredita pri Narodni banki. Ugo-tovljeno je, da je bivši minister financ vrnil Narodni banki 120 milijonov di-narjev. Stavljen je bil predlog, da se ta sklep bivšega ministra uniči. Sklep pa se ne more razveljaviti, ker je bil baje storjen na podlagi od ministrskega sveta danega pooblastila. Otvoritev novega kredita pri Narodni banki je naletel na bančno-tehnične težkoče. Zanimivo je, da je v zadnjem času Narodna ban-ka zelo skrčila kredite in da ga ni do-volila niti beogradski občini, ki je za-prosila za petnajtmilijonski kredit.

VPRAŠANJE NOVEGA STANOVANJSKEGA ZAKONA.

— **Beograd, 20. dec.** (Izv.) Na seji ministrskega sveta je prišel v razpravo tudi načrt novega stanovanjskega za-kona, ki ga je bil izdelal bivši minister za socialno politiko dr. Žerjav. Novemu ministru za socialno politiko je mini-strski svet naložil, da ta zakon skupno z ministrom za izenačenje zakonov in z ministrom pravde še enkrat prouči ter potem vladi poda poročilo.

POLOŽAJ NA BOLGARSKEM.

PRED IZBRUHOV NOVIH IZGREDOV. — VOJAŠKA DIKTATURA.

— **Beograd, 20. dec.** (Izv.) »Tri-buna« javlja iz Sofije, da je v najkraj-šem času pričakovati, da se na Bolgar-skem uvede vojaška diktatura radi te-ga, ker opozicijske stranke krajih, kjer imajo večino, pripravljajo preobrat in izgrede. Tekom zadnjih dni je bilo aretiranih okoli 200 uglednih oseb, med njimi tudi mnogo članov makedonskega revolucionarnega komiteja.

— **Sofija, 20. dec.** (Izv.) Ministrski predsednik Stambolijski je moral zapu-stiti Lausanno ter se povrniti v Sofijo. Njegov prihod je nujno potreben, ker ni hotel potrditi kralj važnih sklepov vlade in je sedaj potrebna osebna in-tervenција pri kralju.

Fašisti zažgali Delavski dom v Puli.

— **Pula, 19. decembra** (Izv.) Odde-lek orožnikov je prišel včeraj v Delav-ski dom v ulici Arena in tam izvršili preiskavo. Našli so tri kilograme eksplo-zivnih snovi in okoli 10 bomb(?) Navzo-če komuniste so nato izprašali in ko ni-so nič izvedeli, so aretirali štiri in potem odšli. Fašisti so udrli v stanovanje neke-ga Rovisa, kjer so našli pisma, ki baje govore o zalozah raznega materijala. Fašisti so nato ponoči hodili po mestu, udrli v gostilno »Campanone«, pretepli krčmarja in navzoče goste in vse raz-bili, kar jim je prišlo pod roko. Potem so hiteli v prostore Delavskega doma in ga zažgali skupno z gradbenim materijalom na dvorišču. Nekaj oseb je ranjenih in pripeljanih v bolnico.

POLOŽAJ NA POLJSKEM.

VOLITEV PREDSEDNIKA.

— **Dunaj, 20. dec.** (Izv.) Po poro-čilih iz Varšave sta voditelja socialno-demokratske stranke Daszinski in Orlicki predlagala, da se naj radi volite predsednika republike skliče seja se-ja v Krakovo in ne v Varšavo, ker ni-so dane v Varšavi garancije za varnost socialnodemokratskih poslancev. Vo-ditelj kmečke stranke Tugut je ta pred-log podpiral, dočim so voditelji nacio-nalistov, tako Glombinski in Dombrov-ski temu predlogu nasprotovali, trdeč, da bi se morala volitev predsednika položiti. Predsednik sejma je zahteval, da se volitev predsednika izvrši v Varšavi, ker je vlada poskrbela za zadost-no varnost poslancev. Konvent senior-

jev je temu predlogu pritrčil.

— **Varšava, 20. dec.** (Izv.) Kakor poročajo listi, je vlada odredila areta-cijo mnogostevilnih oficirjev, ki so v javnih lokalih odobrvali atentat na predsednika dr. Narutowicza.

— **Varšava, 20. dec.** (Izv.) Danes se v sejmu vrši volitev predsednika Poljske republike. Med posamnimi skupinami vlada velika napetost. Kakor poročajo listi, ima izvolitev Woicie-howskega za predsednika Poljske republike mnogo šans.

Posojilo Čehoslovaške v Londonu.

— **Praga, 20. dec.** (Izv.) Finančni minister dr. Rašin odpotuje prihodnje dni v London, da izvede zaključna po-gajanja za najetje drugega čehoslova-škega posojila v znesku 4 milijonov funtov sterlingov.

AKTIVNOST ČEŠKOSLOVAŠKE TRGOVSKE BILANCE.

— **Praga, 20. decembra.** (Izv.) Sta-tistični urad trgovskega ministrstva objavlja, da je v prvi polovici tekočega leta trgovska bilanca za tri milijarde aktivna.

ČEŠKOSLOVAŠKI FAŠISTI.

— **Praga, 19. dec.** (Izv.) Po poro-čilu »Českega Slova« se je ustanovila v Libereh organizacija čehoslovaških fašistov, ki ima nalogo, da budno nad-zoruje vojaštvo in orožništvo.

DEFRAVANT POBEGNIL S 115 MILIJONI.

— **Dunaj, 19. dec.** (Izv.) Pri špedi-cijski tvrdki Caro & Jellinek je bil kot personalni referent uslužben Josef Prett-ner. Včeraj je dobil nalog, da dvigne pri banki 116 milijonov kron za remune-racije uradnikov. Remuneracije bi bil moral razdeliti. Na mizi je pustil skrbno zapečaten zavoj. Odstranil se je iz urada in neznan kam izginil. Seboj je odnesel 115 milijonov kron. V paketu pa je pustil 1 milijon, ostalo pa je na-domestil s papirnatiimi odrezki. Bil je še toliko kavalir, da je doma na stano-vanju pustil 20 milijonov. Z ostalo svo-to je pobegnil. Josip Prettner je jugo-slovenski državljani. Pobegniti je moral s tujim potnim listom, ker mu jugoslo-vensko poslaništvo na njegovo ime ni izstavilo potnega lista.

Borzna poročila.

— **Zagreb, 20. dec.** (Izv.) Radi nove odredbe finančnega ministra o prostem valutnem trgovanju, so danes vsi tečajji tujih deviz znatno poskočili, tako da od-govarjajo curiški pariteti.

— **Zagreb, 20. decembra.** (Izv.) Zaklu-ček. Devize: Curih 17.25, 17.85, Pariz 6.90, 7.10, London 430.—, 450.—, Berlin 1.375, 1.50, Dunaj 0.13, 0.135, Pariza 300.—, 312.50, Trst 4.75, 5.—, Newyork 90.—, 97.—, Bu-dimpešta 3.90, 4.05. Valute: dolarji 90.—, 95.—, lira 4.50, 4.90, češka krona 2.95, 3.05, francoski frank 6.90, 7.—.

— **Curih, 20. decembra.** (Izv.) Današnja predborza: Zagreb 1.45, Berlin 0.077/4, Du-naj 0.0075, Pariza 15.80, Budimpešta 22.75, Milan 26.95, Pariz 39.40, London 24.44, Newyork 5.29, Sofija 3.95, Bukarešta 3.05. — **Beogradska borza, 19. decembra.** Borza radi praznika sv. Nikole ni delovala. — **Curih, 19. dec.** (Direktno.) Zagreb 1.45, Berlin 0.0755, Pariza 15.10, Pariz 39.150, Milan 27.—, London 24.479, Newyork 5.2851.

— **Praga, 19. dec.** Zagreb, 37.50, Berlin 0.51, Dunaj 0.051, Milan 181.—, Pariz 262.—, Newyork 35.—, Curih 663.—.

Poizvedbe.

— **Oseba, ki je našla zavoj več dežni-kov in palic na Poljanski cesti od železni-ce do Ambrozevega trga,** se prosi, da jih izroči proti nagradi skladiščniku na Am-rožev trg 9.

— **V ponedeljek zvečer** se je izgubila temnosiva pelerina s kapuco na Kolodvor-ski cesti ali pri večernem gorenjskem vlu-ku iz državnega kolodvora. Pošten najdi-telj se naproša, da jo vrne, proti nagradi, Šiška, Lepodvorska ulica, hiša Zelenka 1.

Glavni urednik:

RASTO PUSTOSLEMŠEK.

Odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Nosite zaradi
njihovih velikih
prednosti

PALMA

Kaučuk pot-
petnike in pot-
plate

Potrli v neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš dobri soprog, oče, stari oče in tast, gospod

Ivan Pleskovič

posestnik

včeraj zjutraj po kratkem trpljenju v starosti 80 let mirno preminul.

Pogreb draga pokojnika se vrši 20. t. m. zjutraj iz hiše žalosti na pokopališče v Mokronogu.

Mokronog, dne 19. decembra 1922.

Žalnoči ostali.

Zahvala.

Za obilne dokaze sožalja povodom prerane smrti preljubega soprega in očeta, gospoda

Hinka M. Maravič

adm. major int. st.

darovane vence in častno spremstvo k zadnjemu počitku izrekamo vsem najljubše zahvalo.

Ljubljana, 18. januarja 1922.

Žalnoči ostali.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjam tužno vest, da je moja iskreno ljubljena mama

Katarina Zotter roj. Sterbenk

dne 16. t. m. preminula.

Pogreb predrage rajnice se je vršil, dne 19. t. m.

Ribnica na Dolenjskem, dne 18. decembra 1922.

Maks Zotter
davčni nadzornik.

Zahvala.

Vsem, ki so spremlili mojo nepozabno mamo

Katarina Zotter roj. Sterbenk

na njeni zadnji poti, se najiskrenejše zahvaljujem.

Posebno pa se zahvaljujem gospodom pevcom za ganljivo petje, kakor tudi za od vseh strani mi izkazano sočustvo.

Ribnica na Dolenjskem, dne 19. decembra 1922.

Maks Zotter
davčni nadzornik.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša srčno ljubljena predobna žena, mati, hčerka, sestra, svakinja in teta, gospa

Minka Strgar roj. Volavšek

po dolgem bolehanju 10. t. m. prejela sv. zakram. nenadoma preminula v 46 letu svoje dobe.

Pogreb je bil, dne 12. t. m. iz hiše žalosti na leskovo pokopališče.

Leskovec pri Krškem, dne 18. decembra 1922.

Zahvala.

Ob enem se tam potom prav srčno zahvaljujemo vseh gg. duhovnikom, pevcom za ganljivo petje in vsem, ki so blago pokojnico spremlili k večnemu počitku ali se je kako drugače spomnili.

Leskovec pri Krškem, dne 18. decembra 1922.

Žalnoči ostali.

Prodaj

še skoraj nov pletilni stroj št. 8. Zafiskal ul. 1. — I. nad. desno. 11302

Jabolka,

obrana, 6000 do 7000 kg naprodaj. Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 11171

Zamenja se

in da za dve leti brezplačno stanovanje v Novem mestu z velikimi ugodnostmi, s stanovanjem v Ljubljani. Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 11179

Stanovanje

z eno sobo in kuhinjo s pohištvom vred se odda. Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 11294

Korespondenca

32 letni uradnik na vodnem mestu z letno plačo 120.000 K se želi seznaniti z mlado simpatično gospodično v svrhu poročitve. Resne ponudbe s sliko, ki se vrne, je poslati na upravo Slovenskega Naroda pod »Lepa bodočnost 11262 do 30. 12. 11262

Zanesljivega kurjača

so išče k parnemu kotlu. Samci imajo prednost. Stanovanje dobi v tovarni. Ponudbe s prepisi sprave je vpo- slati na SVEČARNO J. KOPAC & CO., LJUBLJANA, Celovška cesta 90. 11180

Pristno „STECKENPFERD“,

lilijno mlečno toaletno milo

priloga

Parfumerija „STRMOLI“, LJUBLJANA, POD TRANČO 1.

KAMENOLOM

2 orala, za industrijo cementa in gradbenega kamnja, blizu kolodvora, se prodaja.

Pojasnila daje pisarna dr. Flego, Kočevje. 11083

NOVA ŽELEZNA PEČ

(80 cm visoka) se prodaja

za 550 dinarjev.

Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 11200

Javna dražba

pohištvu

se vrši v soboto 23. t. m. ob 10. dop. v skladišču „Balkan“ d. d. Dunajska cesta 33. Blago je mogoče ogledati vsak dan od 8. do 12 in od 2. do 4.

SLUŽBO

kot pisar išče večletni orožnik, penzionist, oženjen, zmožen slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi in nekoliko italijanske, najraje pri kakšni tovarni ali pri kakem drugem podjetju. Ponudbe pod »Trezen in zan sliv orožnik 11268“ na upravo Slov. Naroda.

Najlepše darilo za božič

so mladinske knjige

Verne, Mojster Caharija — Drama v zraku

Kaj si je izmislil Doktor Oks

Gojar, Prelepa Vasiljica

katere naročite v

NARODNI KNJIGARNI

LJUBLJANA, Prešernova ul. 7

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze prisrčnega sočustvovanja povodom prebriske izgube mojega predobrega soprega oziroma očeta, gospoda

Franca Kožarja

za ljubeznivo spremljevanje na njegovi zadnji poti ter za darovane prekrasne vence izrekam najljubše zahvalo.

Se posebej se zahvaljujem za vso ljubeznivost in skrb g. Dan. Butelina, rodbini Jermolovi osobito g. Jožkota ter gospod. Zori Jermol, prečast. gosp. patra Feliksa in Ernestu ter vsem, ki so mi izkazali zadnjo čast.

V Ljubljani, dne 18. decembra 1922.

Žalnoča soproga.

Naprodaj

malo posestvo z vrtom in njivo za ceno 100.000 kron. — Več se poišče v Čirčičah št. 26, pošta Kranj. 11185

Kdo vzame

v oskrbo malega, tri tedne starega otroka pod dobrimi pogoji. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »DOBRA PRESKRBA/11181«

Vžigalno vrvič

(Zündschnur)

zajamčeno sigurno. Znamke „Bickford“ nudi najceneje J. Razboršek, Smarjno pri Litiji. Istotam na prodaj 5 vagonov lepo suhih bukovih drv.

Kupim takoj

rahljeno, a dobro ohranjeno železno blagajno srednje velikosti. Reflektiram samo na znamki »Wertheim« in »Wiese«. — Plačilo takoj pri odjemu. Ponudbe do 25. t. m. pošto ležeče Ljubljana pod »Wertheim«. 11089

Primorski begunec

poštenik, 33 let, izučen trgovec zmožen tudi nemščine išče službo kot skladiščar, pisarniška moč, vrtar ali boljši sluga. Razpolaga s kavcijo. Cenjene ponudbe pod »Popenoma zanesljiv 1.266“ na upravo Slov. Naroda. 11266

KUPIM

elekt. motorje istomerni tok (Gleichstrommotor) 300 volt.

1 motor 1.5 - 2 PS,

1 " 4 PS,

1 " 5 PS,

1 " 5 - 6 PS.

Cenjene ponudbe: JOS. ANDLOVIC, zaloga pohištvu, Komenskega ul. 28. Istotam prodam ravnokar izdelane prvotne hrastove maslne oprave po nizkih cenah. 11301

FORD Avto

22 HP z električno razsvetljavo in samopogonom v dobrem stanju ceno prodaja

STANO-AVTO d. z o. z.

Ljubljana. 11254

NOVO OTVORENA

PRVA SRPSKO ČESKA FABRIKA OGLEDALA I RADIONICA ZA OBRADJIVANJE STAKLA

J. ŠPLIHALA I O. JAROLIMEKA

Beograd, Dubljanska ul. 96.

Telefon 25-19.

Ima na stovarišču i izrađuje razna ogledala od prvoklasne Venečanske, Hirsstalnog, Belgistog i Českog stakla. Služuje ogledala za nameštaj i gradjevine, matovana i gravirana stakla, stakla za automobile i fujakere, ramove od drvetu, mesinga, olova i nikla. Živopisno izrađuje firme na staklu. Prima na preradu stara ogledala. 11263

Na prodaj

dobro izigrane cikle. Poleg Umlaufova sola in pesmi. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 11274

Stavbena parcela

v mestu se prodaja. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 11276

Kupim 2 postelji

komplet in nočni omarici. Ponudbe pod »Dve postelji 11256“ na upravo Slov. Naroda. 11256

Planino

dobro ohranjen, se prodaja. Polze se Rožna ul. 15. Istotam se prodaja kuhinjska kredenca iz hrastovega lesa. 11255

Proda se

krasna žaket obleka, blago predvono in moško kolo „Puch“, popolnoma novo, vse po zelo nizki ceni, izve se vsak čas Studentovska ulica 11, pritičje.

Nova damska obleka

še ne nošena (svila in tiskan etanin) se po zmerni ceni prodaja. Na ogled na Dunajski cesti 6, lič. nadst. koncem hodnika na desni. 11258

Lopa stavbena parcela

se prodaja ali da v našem, ker je tudi pripravna za skladišč. Ponudbe pod »Ugodna lega v mestu 11257“ na upr. Slov. Naroda. 11257

Kontoristinja

večja slovenske in nemške korespondence, strojepisja, slov. stenografije ter vseh pisarniških del išče službo za takoj. — Ponudbe pod »Primereno mesto 11272“ na upr. Slov. Nar. 11272

Dva dijaka

„Goričana“, srednješolca iščeta stanovanje z boljšo hrano za takoj ali 1. januarjem. Ponudbe pod »Boljša hrana 11277“ na upr. Slov. Nar. 11277

Katera gospodična?

večja francosčine, bi hotela proti primernemu honorarju poučevati 2 uradnika v francosčini. Pogoji ustnemno. Ponudbe z navedbo naslova pod »Začetnika 11290“ na upr. St. Nar. 11290

Zenitna ponudba.

Osamljen uradnik industrije želi v svrhu skorajšnje ženitve znanja z vsestransko razbrazeno gospodično srednje starosti. Samo resne ponudbe s sliko in življenjepisom pod »Tajnost zajamčena 11251“ na upravo Slov. Naroda. 11251

Proda se

železnina

podkve za konje, vile, žebli, krampi in nasajene lopate, podkve za čevlje in nekaj emajirane posode zelo po ceni radi opustitve. Samo pismena vprašanja na HOMAN, Ljubljana, Cegnarjeva ul. št. 8. 11261

Oglje bukovo

I. vrste se prodaja vsako množino. — Srebotnjak, Kolodvorska ulica 31.

Zlato

chronometer uro

z bitjem, zlato verižico in briljantni prstan prodaja ugodno Hinko Sevar, Ljubljana, Stari trg 34. 11250

Takoj se da v najem

nova hiša

ki obstoji iz 3 velikih sob, kuhinje, veže, kleti in vrt, 10 minut od kolodvora ob glavni cesti tistemu, ki bi posodil 15.000 do 20.000 Din. Proti garanciji. Naslov pove uprava Slovenskega Naroda. 11269

S 1. januarjem

sprejemem

prve vrste kuharico, ki je bila že v hotelih in ki zna srbsko kuhati. Oglasti se naj vsaki dan od 10. do 12. Prisilna ulica 5, pritičje. 11264

Išče se posojilo

150.000 do 200.000 K

na posestvo proti dobrim obrestim in vključbi na prvo mesto. Ponudbe pod »Varno 11253“ na upravo Slovenskega Naroda. 11253

Iščejo se sposobni

zastopniki

in potniki proti visoki proviziji s fiksumom in potnimi stroški od strani najboljših vpeljane zavarovalne družbe. Ponudbe na pošto predal 4. 11252

Knjigovodja,

absolvent trgovske akademije z večletno prakso išče odgovarjajočega mesta. Gre tudi na deželo, ali mesto v provinci. Ponudbe pod »DOBRA MOČ/1124“ na upravo »Slov. Naroda«. 1124

Kupim

300 m² lepih bukovih hlodov. Naslov pri upravi »Slov. Naroda« 11086

Naprodaj

imara tračnice za ozkotirno železnico. Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 11172

Kupim

DOBRO OHRANJEN BENCIN

MOTOR 3-6 PH. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Benc. motor/11228«

Rabim meblirano sobo

s pravico uporabe kuhinje trikrat na teden. Ponudbe pod »Vseučiliški profesor 11209« na upravo Slov. Naroda.

Malo sobico

v sredini mesta zastoj, kdor posodi nekaj tisoč. Ponudbe pod »SOBICA/11212« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Trgovskega sotrudnika,

boljšo moč, popolnoma večjege ameriške stroke en gros in en detail, sprejme večja trgovka v Sarajevu. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »SARAJEVO/11192«.

Ceno prodam

enoletnega, čistokrvnega resastega ptičarja, event. ga zamenjam za istr. braka. JOS. GODLER, Dolenja vas, pošta Videm ob Savi. 12143

Išče se strojni inženjer

za večje industrijsko podjetje. S prakso imajo prednost. Ponudbe pod »INDUSTRIJA 500« pošto ležeče Ljubljana. 11178

Proda se

popolnoma nova oprava za spalno sobo iz medi (Messing) za 9500 dinarjev. Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 11241

Knjigovodja-bilancist

do sedaj uslužben kot glavni knjigovodja v velikih industrijskih podjetjih, išče službo. Ponudbe pod »SAMOSTOJNA MOČ 11182« na upravo »Slov. Naroda«.

Ribe za praznike!

Trgovka Ivana Florjančič, Vodnikov trg, Ljubljana, ima na razpolago od 19. decembra nadalje vsako množino ščuk in karpov najboljše kvalitete. 11070

Šivilja,

ki je prišla pred kratkim iz Nemške Avstrije in je izvečbana v izdelovanju damskih toalet in plaščev, gre živat na dom. Naslov: Strelška ulica 2.

Proda se

par čisto novih ženskih čevljev števil. 39, moška kratka suknja in otroška igračka konj (Schaukel-pferd). Strelška ulica 32/I. 11218

Ženitna ponudba.

30 leten gospod, trgovec in posestnik z večletnimi premoženjem želi znanja v svrhu ženitve z gospodično do 24 let staro iz kake uveljavljene družine z dežele. Ponudbe s sliko pod »HARMONIJA/11222« na upravo »Slov. Naroda«.

RAZPOSILJAM PRISTNO

domačo ajdovo moko,

prosto postaja Doljnja Lendava od 50 kg naprej vsako množino. Peter OSTERC, paromlin Beltinci (Prekmurje). 11178

PRODA SE

večja množina železnih obročev po ugodni ceni.

Poišče se v tovarni MILARNE IN SVEČARNE d. d. NA GLINCAH. 11042

Išče se služkinja

k dveletni deklici za Sombor. Biti mora Slovenka in veča nemškega jezika. Vsa oskrba v hiši. — Plačilo dobro. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 11101

KUPIJO SE DOBRO OHRANJENE

steklenice

OD KOLINSKE VODE, PARFUMOV ITD.

J. C. KOTAR, drogerija, 11134 WOLFOVA ULICA 2

Dobre raznašalce sprejme z novim letom „Slovenski Narod“ Oglasiti se je v upravi.

Prosto stanovanje, trgov. lokali, skladišča itd.

takoj na razpolago kupcu velike skoraj nove stavbe. Hiša se nahaja ca. 500 korakov od ljubljanske električne cestne železnice. Potrebni kapital samo 250.000 Din. Ponudbe pod „Selitev 10934“ na upravo Slovenskega Naroda.

Akcijonarsko društvo za saobračajne in železniške potrebe

Beograd, Zagreb Ljubljana, Karlovska cesta 30/1 Subotica, Sarajevo

Tračnice za normalne in poljske železnice, za opekarne, gozdne industrije in druge vrste industrije.
Transportni vozovi za les, zemljo, premog in prekučni vozički.
Ogibalnice in okretalnica.
Lokomotive za normalne in poljske železnice.
Okolesje za poljske železnice.
Vse promptno iz skladišča po najnižjih cenah.

Vaša žena!
Vaša hčerka!
Vaša prijateljica!

imajo vse enako željo **ZA BOŽIČNO DARILLO**
dobiti „SVILEN JUMPER“ (žemper)

C. J. Hamann,
Ljubljana,
Mestni trg št. 8

— izvanredno nizka cena! —

Klinika za punčke (lufke)
NUNSKA ULICA 19/II
Sprejema v popravilo vsakovrstne punčke vsaki dan od 2. do 7. ure popoldne. 11115

Kupijo se
z dokazom legitimacije stara tudi pokvarjena dvokolesa, motorji, pisalni in šivalni stroji. P. Batelj, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 10567

Zaloga pohištva
izdelava vseh vrst blazin, žimnic, peresnic, divanov, otoman in vsa spadajoča tapetniška dela po najugodnejših cenah. V zalogi imam tudi morsko travo. Peter Koba, zaloga pohištva in tapetniška delavnica, Kranj. 10784

ISCEM STALNEGA
ZOBOTEHNIKA
od januarja naprej, popolnoma samostojnega, prvovrstnega in poštenega. — Plača po dogovoru. Ponudbe pod ŠTAJERSKA/11047 na upravištvo „Slov. Naroda“.

Trgovskega vajenca,
14 let starega, z najmanj dobro dovršeno ljudsko šolo in pisarniškega praktikanta, absolventa trgovske šole, steno-grafa, sprejme
L. FURSAGER, RADOVLJICA. 11053

SALAMA
prve vrste
sveže blago
povsem zrela
dobiva se
povsod
I. hrv. tvornica
salame, sušenega
mesa in masti
M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

Več starega pohištva
se bo prodajalo v sredo 20. t. m. na Sv. Jakoba trgu št. 5.

Meblovano sobo
s separatnim vhodom v sredini mesta išče s 1. januarjem bančni uradnik.
Ponudbe pod „SOBA 1060/11105“ na upravo Slovenskega Naroda.

Monter,
dobro izvežban, ki se razume na stroje lesne industrije kakor tudi električne napeljave, se sprejme v stalno službo; prednost imajo neozelenjeni.
Zglasiti se je pri ANTON PO. GACNIKU, Podnart 13.

**Za prevažanje
tovorov
z avtomobili**
po zmernih cenah se priporoča Jugo-Auto, d. z o. z., Ljubljana. Telefon štev. 236. 10928

**Lepa
božična darila!**
Imam v zalogi vsakovrstno kuhinjsko kakor: lepe alu-aka boe, otročje garnituro po najnižjih cenah.
ELIJIJ EBER, krznar
Kongresni trg 7.

Za Božič!
Velika izbira različnih bombonov, keksov, čokolade, obeskov za božično drevo od najpreprostejših do najfinjših vrst.
Na novo došlo specialite „ORION“ pri trdki
JOSIP VITEK,
trgovina s kanditi,
LJUBLJANA, Krekov trg 8.
(zraven Mestnega doma.)
Samo na debelo!

Bančni uradnik

mlad, energičen in jako agilen, z večletno prakso v banki in industriji, verziran v vseh pisarniških poslih, govori poleg slovenske in nemške tudi srbohrvaščino in deloma italijanščino, želi plemeniti svojo službo, takoj ali pozneje. Reflektira na odgov. mesto v banki ali kakem drugem podjetju. Ponudbe pod „Pošten in vreden 24/1127“ na upravo Slov. Naroda.

Prodaja polnojarmenika.

Polnojarmenik rabljen a v jako dobrem stanju se, prodaja za radi nabave specialnega jarmenika, 790 mm, z 2 hiodov-nima vozovoma, franko vagon.
ALOJZ PLAUSTEINER
SV. JURIJ OB JUŽ. Ž. L.

Specialitete: Porodne opreme. Opreme za novorojenčke.
Perilo za dame in otroke
priproste in najfinejše kakovosti izdeluje najceneje
tvornica M. Aléšovec
Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1.
Raznovrstno perilo vedno v zalogi. Prilično za božična darila.

**Najboljše
PFAFF šivalne stroje**
10 letna pisarna garancija!
za rodbino in obri po ugodnih cenah in obrokih
priporoča trdka
IGN. VOK,
LJUBLJANA, Sodna ul. 7. — NOVO MESTO, Glavni trg.

Brez konkurence
Na drobno! Na debelo!
„Prva kranjska vrvarna Ivan N. Adamič“
Centrala: Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31. Telefon 441 Interurban.
Podružnice: Maribor, Veitinska ulica št. 20 in Gosposka ulica št. 3.
Kamnik, Šutna št. 4.
Je bila odlikovana na Pokrajinski razstavi v Matjboru za njene izdelke z „ziato kolajno“ in diplomo kar dokazuje da so njeni vrvarski izdelki prvovrstni in radi tega brez konkurence. 11087

OBJAVA.

Po odločbi Ministrstva za trgovino in industrijo, odd. VI., štev. 4495, razglašeni v „Službenih Novinah“ kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca štev. 243, izdanih dne 1. oktobra 1922, oziroma v „Uradnem listu pokrajinske uprave za Slovenijo“ štev. 115 od 8. novembra 1922. pod štev. 379, morajo vsi zavodi, ki so zavezani javnemu polaganju računov, voditi svoje knjige in zaključne račune (bilance in račun izgube in dobička) v dinarjih, in sicer izza dne 1. januarja 1923.

Razmerje 1 Dinar za 4 krone velja za aktivno in pasivno imovino, izraženo v kronah, brez ozira na datum njenega nastanka.

Ker bomo zategadelj podpisani zavodi od 1. januarja 1923 vodili račune itd. izključno le v dinarski veljavi, prosimo stranke, da se v vseh primerih, v katerih se potom korespondence ali na drug način obračajo na denarne zavode, poslužujejo pri označbi denarnih zneskov izključno le dinarske veljave.

Opozarjamo, da bomo v dvomljivih, oziroma nejasnih primerih označenja veljave smatrali to označenje kot označenje v dinarski veljavi; prav tako bomo postopali vselej tedaj, če veljava pri znesku sploh ne bo označena.

Pri tej priliki povdarjamo, da je uradna okrajšava za dinar „Din“, za pare „p“.

Glede hranilnih knjižic strankam ni potreba napraviti nobenih posebnih korakov; osobito pa ni potrebno, da jih predlože v svrhu prepisa iz kronske v dinarsko veljavo. Ta prepis v dinarsko veljavo se bo vršil po 10. januarja 1923 sukcesivno, ko bodo stranke prezentirale knjižice v svrhu novih naložb, pripisa obresti, delne ali celotne realizacije itd.

Vsled sprovedob vseh knjig in vseh računov iz kronske na dinarsko veljavo združenega obilnega posla se usojamo zaprositi vse stranke, da se v dneh od 28. decembra 1922 do 5. januarja 1923 obračajo do denarnih zavodov le v najnujnejših zadevah ter da uredijo vse svoje tekoče posle pri denarnih zavodih v dneh pred in po označenem času.

V Ljubljani, v decembru 1922.

Češka industrijalna banka
Hipotekarna banka jugo-slovanskih hranilnic
Jadranska banka
Kreditni zavod za trgovino in industrijo
Ljubljanska kreditna banka

Obrtna banka
Prva hrvatska štedionica
Slavonska banka
Slovenska banka
Trgovska banka
Zadružna banka
Zadružna gospodarska banka

Hranilnica kmečkih občin
Ljudska posojilnica
Krmetška posojilnica
Kranjska hranilnica
Mestna hranilnica
Vzajemna posojilnica

Automobilna prometna d. d., Ljubljana

naznanja cenj. občinstvu, da bo vozil autobus na progi Škofja Loka — Železniki 2 krat dnevno in sicer v soboto, dne 23. decembra, v sredo dne 27. decembra, nadalje v soboto dne 30. decembra t. l. in v torek dne 2. januarja 1923 s sledečim voznim redom: odhod Škofja Loka 12.15 h, 16 h
odhod Železniki 5.30 h, 13.30 h.

NAZNANILO.

Lovro Pičman

stavbeno in galanterijsko kleparstvo in vodovodna inštalacija Ljubljana

Naznanjam cenjenim naročnikom, da sem se vsled podiranja delavniških prostorov v Kolodvor. ul. 19 preselil začasno v **Štreljško ulico 29** ter se najviljudneje priporočam za nadaljna naročila.

Ugodna prilika!

Ker sem preobložen s posli osobito radi nameravane gradbe večje elektrarne prodam prav dobro vpeljane podružnice (trgovine z mesnim blagom) na Bledu, v Goricah (z 2 hišama) in v Senčurju.

Reflektanti naj stavijo pismene ali ustne ponudbe naravnost na moj naslov

EDVARD DOLENC,

Imetnik trdke Franc Dolenc, Kranj.

Lovski blagor!

Od 16. t. m. naprej je v moji restavraciji otvorjena na novo opremljena „**Lovska soba**“, ki je izvršena po načrtih in lastnih umetniških slikah našega domačega umetnika in poznanega lovca g. P. Žmitka, na razpolago vsem lovčcem, ki žele uživati i v mestu gozdno-lovsko razpoloženje.

PETER KOŠAK
restavracija, Krekov trg 11

Makovo seme

za potice nu-ji po nizkih cenah
SEVER & KOMP. Ljubljana,
Wolfova ulica 12. 11191

Velike prazne zaboje

v vsaki množini kupuje trdka
EMIL LAJOVIC & DRUG. d. d.
Ljubljana-Moste. 11173

Abadie

cigaretni papir in stročnice z novo banderolo monopolne uprave se dobi zopet pri glavni zalogi **A. Lampret**, Ljubljana, Krekov trg 10. Istočasno se dobi tudi konceptni in ovojni (Pack) papir.

Stavbno in portalno mizarstvo — JOSIP ŠENICA,
LJUBLJANA, Dunajska cesta,
Za Bežigradom št. 6
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. 10918

Od 18. decembra do 24. decembra

M BARTL
Ljubljana, Zidovska ul. 5

Modna trgovina in parfumerija

Po zlatih zal. Lopa božična darila!

Perje in puh

G. J. Hamann, Ljubljana. 11135

Kupujem kože lisice, kune, krle, polhe, zajce itd. po najvišjih dnevnih cenah.

P. Semko

Ljubljana, Krizoviška ulica 7.

G. F. Jurasek

glasbeni glasovnik v Ljubljani

Wellova 12.

zvršajem uglaševanja ter popravlja glasovirjev in harmonijev specielno strokovno, točno in ceno

Divjačino

n. pr. srne, zajce, fazane, jerebice, divje race, sloke itd. v vsakem času po najboljših cenah kupuje E. VAJDA, veletrgovina z divjačino in perotino, Čakovce, Medjimurje. Brzojavni naslov Vajda Čakovce. Interurb. tel. 59.

DVOKOLESA

mali motorji, otroški vozički, šivalni stroji in pnevmatika najceneje.

„TRIBUNA“ Ljubljana
Karlovska cesta 4

Steznike (moderce)

po životni meri priporoča

ANA HUTTER, Dunajska c. 6/II
poleg lekarne Piccoli. 2130

PERILO

za dame, gospode in otroke po znižanih cenah pri **A. Šinkovic nasl. K. Soss**
LJUBLJANA, Mestni trg 19.

BONACEV BELEZNI KOLEDAR 1923

se dobi v vseh večjih trgovinah s papirjem ali direktno v tovarni — **L. BONACEV, LJUBLJANA.** —
Cena 15 D S pošto 18 D
Ta tedenski koledar se priporoča občinskim in drugim uradom, obrtnikom in privačnikom, ker je kras vsaki sobi ali pisarni, praktično sestavljen — in tiskan na lepem — papirju.

KOLESA

Vam prenovi in strokovno shrani

preko zime

ob malenkostni pristojbini trdka **J. GOREC, Gosposvetska cesta 14**

Prva specialna trgovina z rokavicami in parfumi

nudi: za božična darila

vsakovrstne zimske rokavice iz usnja, podložene z volno, s kožuškomo, ter volnene in tricot rokavice. Nadalje vsevrstne vsebarvne zimske in flor, svileni flor ter svilene nogavice.

Najfinjši pristni francoski parfumi. Najboljše vrste kolinske vode.

Ean de Colagne

O. Bračko, Ljubljana.
Dunajska cesta šte. 12

Zaloga klavirjev in pianinov

najboljših tovarov **Bösendorfer, Czapska, Ehrbar, Hözl, Schweighofer, Original Stiglitz** itd. Tudi na obroke. Tudi na obroke
Jerica Hubad, roj. Dolenc, Ljubljana, Milčarjeva ul. 5

Kuplo bih večjo količino

pogača od lanenog i bundevinog semena

Molim ponudu sa uzorkom uz oznaku cene i količine

D. D. za lekovite bilje, Velikibečkerek, Banat. 11085

NEVESTE!

Zaloga pohištva - lastna tapetniška delavnica
Od navadne do najfineše opreme. — Cene dnevne.
BRATA SEVER, Ljubljana, Gosposvetska c. 13 (Kolizej)

„Pri nizki ceni“

„Pri nizki ceni“

Ignac Žargi

Ljubljana, Sv. Petra cesta 3.

Priporoča veliko zalogo raznega perila posebno zimskih potrebščin jopice, srajc, hlače, rokavice, nogavice, otroške volnene obleke, kapice itd. po znižanih cenah, posebno priporočljivo za božična in novoletna darila.

Kaj beliš si glavo!

kaj bi kupil svojim dragim za Božič in novo leto, prazna skrb, pojdi k:

JOSIP PETELINC-U

LJUBLJANA, Sv. Petra nasip šte. 7.

Tam dobiš vse, kar je koristnega za dom in obrt. Prikljubljene in pivsod zahtevane šivalne stroje „**Gritzner**“ v veliki izbiri za domačo in obrtno rabo. Vse potrebščine za krojače, šivilje, čevljarje in sedlarje, galanterijsko, modno in toaletno blago, po zmernih cenah na veliko in malo.

Največja zaloga vsakovrstnih oblek za gospode, dame in otroke

ŠELENBURGOVA ULICA 3
NA VOGALU KNAFLOVE ULICE

GRIČAR & MEJAČ
LJUBLJANA

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanški in trboveljski premog vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo vporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava

la čehoslovaški in angleški koks za lvarne in domačo vporabo, kovaški premog, črni premog in jajčne brikete.

Naslov: **PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d. Ljubljana, Miklošičeva c. 15/II.**

Božična in novoletna darila.

Vsakovrstne preproge v raznih velikostih, kakor tudi na metro. Bogata izbira zastorov, barvnatih in belih. — Posteljne perile, rjube brez živa, gradl za žimnice in blazine, nanking za perlice, flanelaste in volnene odeje, dalje živane odeje iz klate, kretone, volne in svile. — Različni bel in barvnati namizni prtji, kakor tudi garniture za 6 in 12 oseb, platnene in frotir brisače itd.

Različno sukneno, volneno in svileno blago za damske obleke v zelo bogati izbiri, dalje perline blage za bluze, predpasnike in domače obleke. — Črne in modne suknje v najnovijih vzorcih za salonske, promenaadne in športne obleke, površnike, pelorine in zimske suknje. — Vsakovrstni šifoni, batisti in ocfirji za spodnje perile, in sicer od najcenejše do najfinjših vrste. — Svileni in volneni šalji, ogrinjalke, reboti itd.

Perile za dame in gospode, izgotovljene iz najfinjšega šifona, batista in ocfirja. Otroške perile za dečke, deklice in dojenčke. Predpasniki iz kretone in klate, bluze iz svile in etamina. Največja izbira flanelastih, volnenih in svilnenih nogavic, dokolenke in gamaz. Patentne nogavice vseh velikosti, vsakovrstne trike in glase rokavice za dame in gospode, ovrtniki in kravate. Razne majice, svitorji, športne perile itd.

A. & E. SKABERNÉ

LJUBLJANA, Mestni trg 10.

OSRAM NITRA

Solnčnojasna bela luč

Ustanovljeno

1896

C. J. H.

galose hlače
sviter čepice
gamaše brisače
rokavice modrički
steznike dokolenke
nahrtnike žepne robce
nočne srajce perje in puh
snežne čevlje vezene robce
vezeno perilo svilnate robce
povojn. gamaše kopalne plašče
damske jopice jutranje čepice
volnene jopice volnene čepice
otroške obleke ovrtnike, manšete
gumbe za manšete kombinirane za dame
batistasto perilo flanelaste srajce
naramnice, podveze predpasnike za dame
športne potrebščine volnene tricot - krila
volnene tricot - hlače moške volnene jopice
otroške Tetra - perilo fine otroške vozičke
moške športne čepice svilena spodnja krila
kuhinski predpasniki velika izbira kravat
volnene in svilene šale pristno Jäger-jevo perilo
cele opreme za novorojence predtiskarija za ročna dela

Prepričajte se o cenah v mojih izložbah!

Prepričajte se o cenah v mojih izložbah!

C. J. Hamann, Ljubljana, Mestni trg 8